

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Освітня програма	25887 Філософія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	033 Філософія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	25887
Назва ОП	Філософія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	033 Філософія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Шевчук Катерина Сергіївна, Татаріна Тетяна Іванівна, Бутченко Тарас Іванович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	10.01.2023 р. – 12.01.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/02/Samoocinka-033-Philosofia-PhD.pdf
Програма візиту експертної групи	https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/01/Program-filosofia-23.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

У ході роботи у експертної групи (далі – ЕГ) сформувалися позитивні враження про підготовку здобувачів вищої освіти за освітньо-науковою програмою «Філософія», ID в ЄДЕБО 25887 (далі – ОНП). Вивчення документів, інформації на офіційному веб-сайті, зустрічі з учасниками освітньо-наукового процесу дає підстави дійти висновку про те, що у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (далі – ЗВО) налагоджені достатньо дієві політики та процедури забезпечення якості освітнього процесу, формування партнерських відносин між здобувачами вищої освіти, стейкхолдерами, науково-педагогічними працівниками та адміністрацією. За результатами інтерв'ю з гарантом і викладачами, здобувачами вищої освіти і роботодавцями можна відзначити сприятливий характер інституційного середовища підготовки аспірантів за спеціальністю 033 Філософія. У цілому ОНП відповідає критеріям Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України 11.07.2019 р. № 977. На думку ЕГ, відповідність за всіма критеріями може бути оцінена за рівнем «В». Сформованість традицій філософської освіти, високий кадровий потенціал науково-педагогічних працівників – все це забезпечує перспективи розвитку ОНП, у тому числі з подолання виявлених слабких сторін, що є несуттєвими та не мають системного характеру. Під час роботи ЕГ ЗВО продемонстрував серйозну налаштованість на вдосконалення підготовки здобувачів вищої освіти за ОНП.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

На думку ЕГ, сильні сторони та позитивні практики ОНП такі: - якісно високий рівень науково-педагогічних працівників, що забезпечують викладання на ОНП (активна участь у міжнародних проєктах, конференціях, публікація результатів наукових досліджень у міжнародних виданнях, у т. ч. тих, що входять до наукометричних баз даних WoS і Scopus); - налагоджені форми співпраці із зовнішніми та внутрішніми стейкхолдерами (періодичні опитування, безпосередня участь в обговореннях змісту ОНП, рецензуванні); - зміст ОНП має цілісний і послідовний характер, відповідає національним нормативами і стандарту вищої освіти зі спеціальності 033 Філософія; - забезпечена реалізація індивідуальної освітньо-наукової траєкторії здобувачів (наявність вибіркових ОК відповідно до наукових інтересів аспірантів, право вибору навчальних дисциплін з інших освітніх програм); - сформовані нормативні процедури визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти та зарахування результатів неформальної освіти; - поєднання навчання та досліджень (науково-пошукова складова змісту ОК відповідає темам дисертацій, забезпечується підготовка до написання статей, участі в конференціях, дотримання стандартів академічної доброчесності); - процедури контролю та оцінювання досягнень здобувачів (відповідність форм і критеріїв контролю цілям і ПРН ОНП, реалізується технологія електронного журналу успішності); - діє система забезпечення академічної доброчесності всіх учасників освітньо-наукового процесу (належна нормативна база, наявні координаційні механізми, інформаційні технології виявлення і попередження плагіату); - надання аспірантам комплексної інформаційно-консультативної підтримки у здійсненні освітньо-наукової діяльності (використання електронної системи дистанційного навчання (<https://d-learn.pro/>), доступ до повнотекстових наукометричних баз, «Путівник для аспірантів» та ін.); - система забезпечення якості освітньої діяльності (систематичний моніторинг ОНП, координація процесу удосконалення (рада якості, центр забезпечення якості).

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Серед слабких сторін ОНП ЕГ відзначає: - недостатнє врахування міжнародного досвіду (відсутність практик міжнародного рецензування ОНП, цілі та ПРН не враховують рекомендацію ЮНЕСКО, викладену у Паризькій декларації з філософії для науково-дослідницьких та освітніх установ); - педагогічна практика проходить лише на базі випускової кафедри, що обмежує можливості подальшого працевлаштування аспірантів та налагодження співпраці з представниками роботодавців; - потребують оновлення списки літератури силабусів та робочих програм ОК, представлені на сайті кафедри; - здобувачі ОНП не залучені до участі у наукових проєктах міжнародного співробітництва; - недоліки інтернаціоналізації освітньо-наукового процесу за ОНП (відсутність прикладів кредитної навчальної міжнародної мобільності аспірантів, їх участі у міжнародних дослідницьких програмах і проєктах); - брак інформаційного висвітлення процесу удосконалення ОНП (відсутність інформації про час оприлюднення проєкту ОНП, неповне висвітлення результатів опитувань стейкхолдерів); Відповідно до цього рекомендується до початку вступної кампанії 2023 р.: - переглянути цілі та ПРН ОНП з врахуванням рекомендації ЮНЕСКО щодо підтримки «філософського пізнання сутності різноманітних культур, порівняння внеску кожної із них, а також аналізу того, що зближує і що поділяє їх» (<http://surl.li/eoruu>); - забезпечити рецензування проєкту удосконалення ОНП, як мінімум, двома представниками міжнародної філософської академічної спільноти; - укласти договори про проходження педагогічної практики з іншими закладами вищої освіти задля врахування індивідуальних запитів здобувачів та зміцнення партнерських відносин із зовнішніми стейкхолдерами ОНП; - оновити списки літератури силабусів і робочих програм ОК, включивши до них інформацію про сучасні україномовні та англійськомовні джерела у галузі філософії; - забезпечити участь здобувачів ОНП у міжнародних дослідницьких проєктах, програмах кредитної академічної мобільності; - впровадити практику публікації на сайті ЗВО у відповідних підрозділах: відомостей про час оприлюднення проєкту ОНП і термін подання пропозицій і

зауважень до нього; результатів опитувань стейкхолдерів у спосіб, що дозволяє зрозуміти, на які питання надані відповіді визначених категорій респондентів.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Стратегія розвитку ЗВО на 2020 – 2027 рр. визначає місію ЗВО як «освіта – надання якісних освітніх послуг, спрямованих на підготовку високопрофесійних фахівців; наука – формування сучасного дослідницького університету – центру генерування інноваційних ідей та їх реалізації; регіон – спрямування освітнього та наукового потенціалу на розвиток і зміцнення регіону» (<http://surl.li/ekoig>). У документі визначені стратегічні цілі ЗВО, у т.ч. «всебічний розвиток людського капіталу задля забезпечення суспільного та економічного зростання нашої країни»; «створення умов для формування високоморальних, патріотичних, освічених особистостей, спроможних вносити істотний вклад у майбутнє України» та ін. І редакція ОНП затверджена вченою радою у 2016 р. (<http://surl.li/ekoiz>), II редакція – 2020 р. (<http://surl.li/ekoif>); III редакція ОНП – 2022 р. (<http://surl.li/ekojs>). У зазначених документах мета ОНП визначена як «підготовка конкурентоспроможного, інтегрованого у міжнародний науково-освітній простір фахівця, здатного розв'язувати комплексні проблеми науково-організаційного, дослідницько-інноваційного і прикладного характеру в галузі теоретичної, практичної діяльності філософа та викладацької діяльності». Під час інтерв'ю представники адміністрації зазначили, що ОНП – значуща складова реалізації місії ЗВО, його цілей, практичного впровадження моделі класичного університету (зустріч 2).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

У ЗВО діють практики врахування пропозицій і потреб представників внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів за допомогою проведення відповідних опитувань та запрошення до безпосередньої участі у засіданнях кафедри філософії, соціології та релігієзнавства щодо перегляду ОНП (<http://surl.li/ekpfa>). Так, за результатами розгляду проекту ОНП були враховані пропозиції аспірантів Бажанського Д.Р. та Матвійчука Т.В. щодо «мінімізації репродуктивної складової навчання» та необхідності «зробити акцент на широкому впровадженні інформаційно-комунікаційних технологій в наукових пошуках, можливостях проектного навчання, практичній складовій навчання» ; зовнішніх стейкхолдерів Палагнюка М.М. (Івано-Франківський університет нафти і газу), Сініциной А.В. (Івано-Франківський національний медичний університет) та ін. – врахувати «потребу у розвитку компетентностей soft-skills» (витяги із протоколів кафедри № 8 від 02.04.2020 р. (<http://surl.li/ekpdr>); № 9 від 02.06.2020 р. (<http://surl.li/ekpfe>). На сайті ЗВО розміщені рецензії-відгуки на ОНП завідувач кафедри українознавства і філософії Івано-Франківського національного медичного університету, академіка АН Вищої школи України Качкана В.А., завідувачки кафедри філософії Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова Мозгової Н.Г., завідувачки кафедри суспільних наук Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу Кравченко В.Ю., заступника начальника управління культури, національностей та релігій Івано-Франківської облдержадміністрації Корнелюка М.М. (<http://surl.li/ekpgf>). 14.07.2022 набуло чинності Положення про освітні програми, що визначає процедури та форми врахування пропозицій та потреб заінтересованих сторін: залучення здобувачів вищої освіти, випускників, провідних фахівців галузі до складу робочих груп з розробки освітніх програм, організацію громадського обговорення (розділ 3), моніторингу та перегляду (розділ 4) (<http://surl.li/ekorr>). Під час інтерв'ю представники студентського самоврядування підтвердили те, що вони брали участь у затвердженні ОНП на вчених радах ЗВО (зустріч 5). Під час інтерв'ю здобувачі вищої освіти, випускники та представники роботодавців підтвердили фактичну участь у розвитку змісту ОНП (зустрічі 4, 6, 7).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Аналіз змісту ОНП та її компонент засвідчує, що цілі та ПРН враховують тенденції розвитку спеціальності, забезпечуючи підготовку докторів філософії до дослідницької, інформаційно-аналітичної, науково-проектної діяльності. ОНП відповідає регіональному контексту, в т.ч. Стратегії розвитку Івано-Франківської області на період 2021-2027 р., сприяючи вирішенню завдань щодо інтеграції в європейський освітній простір, зростання громадської активності та патріотизму молоді, розширення можливостей для її інтелектуального та творчого розвитку (<http://surl.li/caerr>). Інтерв'ю зі стейкхолдерами засвідчили актуальність ОНП у контексті підготовки кадрів для закладів освіти і науки, органів влади, підприємництва (зустрічі 6 та 7). Зокрема, згідно наданого ЕГ протоколу № 1 зустрічі робочої групи ОНП «Філософія» кафедри філософії, соціології та релігієзнавства зі стейкхолдерами від 02.04.2020 р. при визначенні цілей та ПРН у проекті ОНП 2020 р. розглядався досвід партнерських університетів у галузі підготовки фахівців-філософів рівня PhD, здатних «розв'язувати наукові завдання і проблеми у галузі філософії, приймати нестандартні рішення та генерувати нові ідеї та нові знання» (ОНП «Філософія», КНУ ім.Т.Шевченка, 2018, с.6); «співпрацювати та комунікувати в межах фахової спільноти задля подальшого практичного впровадження результатів дослідження» (ОНП «Філософія», НАУКМА, 2019, с.4); «здійснювати науково-педагогічну та консультативно-методичну професійну діяльність у галузі філософії» (ОНП «Філософія», ХНУ ім. В.Каразіна, с.2); «розробляти і реалізовувати проекти, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику» (ОНП Філософія, ЛНУ ім. І.Франка). Крім того, при формулюванні ПРН ОНП 2020 р. враховувався досвід філософської програми підготовки PhD Університету Вітовта Великого DOCTORAL STUDY PROGRAMME OF PHILOSOPHY SCIENCE FIELD (Литва). Зокрема, ПРН1-3, ПРН17-18 у проекті ОНП враховують змістовні складові відповідної освітньої програми Університету Вітовта Великого «HISTORY OF THE GLOBAL AND NATIONAL PHILOSOPHY», «SOCIAL AND POLITICAL PHILOSOPHY», «RESEARCH IN PRACTICAL AND APPLIED PHILOSOPHY», «TRANSFORMATIONS OF PHILOSOPHY AND SOCIOHUMANITARIAN KNOWLEDGE» (<http://surl.li/elkho>). Разом із цим ЕГ відзначає відсутність практики рецензування ОНП представниками філософських освітньо-наукових програм іноземних університетів. Крім того, на думку ЕГ, ОНП бракує врахування на рівні відповідних формулювань цілей і ПРН рекомендації ЮНЕСКО щодо продовження та підтримки науково-дослідницькими та освітніми установами «філософського пізнання сутності різноманітних культур, порівняння внеску кожної із них, а також аналізу того, що зближує і що поділяє їх» (Паризька декларація з філософії (<http://surl.li/eoruu>)).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Зміст ОНП відповідає Стандарту вищої освіти зі спеціальності 033 Філософія для третього (освітньо-наукового) рівня, затвердженого наказом МОН України № 287 від 01.04.2022. На сайті ЗВО розміщені силабуси (<http://surl.li/ekszw>) та робочі програми (<http://surl.li/ektac>) всіх освітніх компонент ОНП. Аналіз їх змісту дає підстави дійти висновки, що вони дозволяють досягати результатів навчання, визначених Стандартом. Зокрема, РН 1 «Мати передові концептуальні та методологічні знання з філософії і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з філософії, отримання нових знань та здійснення інновацій» забезпечується ОК 3 «Філософія та методологія науки» (силабус розміщено на сайті: <http://surl.li/ekspb>). РН 2 «Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми філософії державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях» - ОК 1 «Іноземна мова» (сила бус розміщено на сайті: <http://surl.li/eksyj>); ОК 7 «Управління науково-дослідницькими проектами» (сила бус розміщено на сайті: <http://surl.li/eksyn>). РН 3 «Ефективно застосовувати у фаховій діяльності знання основних положень теоретичної і практичної філософії, історії світової та вітчизняної філософської думки, а також основних напрямів та провідних тенденцій у сучасній світовій філософії» - ОК 5 «Світова філософія як школа думки» (силабус розміщено на сайті: <http://surl.li/ekspj>).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильні сторони: - проведення опитувань зовнішніх і внутрішніх стейкхолдерів, їх залучення до безпосередньої участі у засіданнях кафедри філософії, соціології та релігієзнавства щодо перегляду ОНП; - залучення до рецензування ОНП представників потенційних роботодавців, академічної спільноти у галузі філософії, органів державної влади та ін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони: - формулювання цілей та ПРН ОНП не враховують рекомендацію ЮНЕСКО щодо продовження та підтримки науково-дослідницькими та освітніми установами «філософського пізнання сутності різноманітних культур, порівняння внеску кожної із них, а також аналізу того, що зближує і що поділяє їх» (Паризька декларація з

філософії); - відсутність практик міжнародного рецензування ОНП. ЕГ рекомендує задля посилення врахування міжнародних тенденцій розвитку спеціальності «Філософія»: - врахувати у тексті ОНП рекомендацію ЮНЕСКО для науково-дослідницьких та освітніх установ (Паризька декларація з філософії (<http://surl.li/eoruu>)); - впровадити практику рецензування ОНП представниками міжнародної філософської академічної спільноти.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

У цілому ОНП відповідає критерію 1. Виявлені недоліки не суттєво впливають на якість проектування ОНП та визначення її цілей. Зміни у змісті трьох редакцій ОНП мають поступальний характер, що підтверджує серйозну налаштованість ЗВО на забезпечення максимальної відповідності програми встановленим критеріям якості.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

На сайті ЗВО розміщені ОНП 2016, 2020 та 2022 рр. (<http://surl.li/ektdk>). ОНП у редакції 2016 р. встановлені 4-річний термін підготовки та освітня складова обсягом 45 кредитів ЄКТС (<http://surl.li/ekoiz>). ОНП у редакції 2020 та 2022 рр. – 4-річний термін підготовки та освітня складова обсягом 60 кредитів ЄКТС (<http://surl.li/ekojf> <http://surl.li/ekojs>). Тобто попередні і наявні обсяги ОНП та її освітніх компонентів відповідають ст. 5 ЗУ «Про вищу освіту» та розділу IV Стандарту вищої освіти зі спеціальності 033 Філософія для третього (освітньо-наукового) рівня, затвердженого наказом МОН України № 287 від 01.04.2022. Виконання ОНП у передбаченому законодавством обсязі підтверджується навчальними планами, індивідуальними планами навчання аспірантів, індивідуальними планами наукової роботи аспірантів та звітами аспірантів про їх виконання, наданими ЕГ. Фактичне виконання обсягу кредитів ЄКТС, визначених ОНП, підтверджується: розкладом занять (<http://surl.li/ektfd>); навчальними планами 2016 р. (<http://surl.li/ektfu>), 2020 р. (<http://surl.li/ektgd>), 2022 р. (<http://surl.li/ektgf>) та інтерв'ю з науково-педагогічними працівниками, здобувачами вищої освіти та випускниками (зустрічі 3, 4, 6).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОНП містить: - структурно-логічну схему; - матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми; - матрицю забезпечення ПРН компонентам освітньої програми. Перевірка цих складових ОНП дає підстави дійти до висновку, що її зміст має достатньо чітку структуру. Всі її компоненти складають логічну, взаємопов'язану систему, забезпечуючи послідовну реалізацію цілей та ПРН. Аналіз силабусів та робочих програм освітніх компонентів підтверджує дотримання логіки реалізації програмних результатів навчання, встановленої в ОНП. Компоненти ОНП забезпечують набуття здобувачами компетентностей здобувачів вищої освіти відповідно до Стандарту.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Об'єкт діяльності у рамках ОНП складають «комплексні проблеми і дослідницькі проекти у галузі філософії, ефективність їх дослідження і розв'язання для поступу філософської науки; методологічні підходи і методи науково-філософських досліджень, стратегії міждисциплінарного дослідження». Крім того, згідно із профілем ОНП її основний фокус зосереджений на формуванні «цілісного філософського світогляду, розвиток професійних компетентностей, необхідних для здійснення дослідницької, практичної та викладацької діяльності у галузі філософії і методології науки». Перелік обов'язкових освітніх компонентів ОНП містить філософсько-орієнтовані дисципліни: «Філософія і методологія науки», «Світова філософія як школа думки», «Актуальні проблеми сучасної етики» та ін. Філософську спрямованість мають блоки вибіркового освітнього компоненту, циклу професійної підготовки: «Людинотворча сутність культури», «Дидактика філософії», «Філософія освіти і сучасні проблеми вищої школи» та ін. Теми досліджень здобувачів вищої освіти ОНП, їх публікації, виступи на наукових конференціях,

присвячені рефлексії феномену праці в українській філософській культурі, парадигм філософії управління, співвідношення суцього і належного у філософії Л. Вітгенштайна та ін. У такий спосіб здійснюється філософська експлікація світоглядних засад соціального буття, в тому числі з врахуванням відповідної вітчизняної специфіки. Викладені факти дають підстави стверджувати, що зміст ОНП відповідає предметній області спеціальності 033 Філософія згідно із Стандартом вищої освіти для третього (освітньо-наукового) рівня, затвердженого наказом МОН України № 287 від 01.04.2022 р.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

В ОНП 2016 р. обсяг вибіркового компонент складав 12 кредитів ЄКТС, тобто 27% від загального обсягу освітніх компонент (45 кредитів ЄКТС). В ОНП 2020 р. та 2022 р. обсяг вибіркового компонент – 18 кредитів ЄКТС, тобто 30% від загального обсягу освітніх компонент (60 кредитів ЄКТС). Такі показники відповідають ст. 62 Закону України «Про вищу освіту» та п.26 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах). Порядок здійснення індивідуального вибору здобувачами вищої освіти регулюється Положенням про реалізацію права здобувачів вищої освіти на вільний вибір освітніх компонент (<http://surl.li/cyvgq>) та Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у ЗВО (<http://surl.li/ektlt>). Відповідно до п. 4.2 останнього документу «індивідуальний навчальний план аспіранта повинен містити перелік дисциплін за вибором аспіранта в обсязі не менше 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС. При цьому аспіранти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти і які пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження, за погодженням із своїм науковим керівником та керівником відповідного факультету чи підрозділу». Програми вибіркового дисциплін розміщені на офіційному сайті ЗВО (<http://surl.li/ektmk>). Здобувачі інформуються про порядок формування індивідуальної освітньої траєкторії на початку навчання (зустрічі 1, 4, 6, 8). Тим самим ОНП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

В ОНП 2016 р. передбачений ОК 6 «Педагогічна практика» обсягом 2 кредити ЄКТС. В ОНП 2020 та 2022 р. передбачений ОК 9 «Педагогічна практика» обсягом 3 кредити ЄКТС. Відповідно до силабусу мета педагогічної практики полягає у формуванні «системи компетентностей майбутніх науково-педагогічних працівників, здатних здійснювати аналітичне осмислення стану та перспектив розвитку сфери освіти спеціальності 033 Філософія, створювати та впроваджувати новий зміст освіти та новітні методики (технології) навчання» (<http://surl.li/ektpt>). Згідно до програми педагогічної практики здобувачів третього освітньо-наукового рівня підготовки доктора філософії (PhD) ЗВО, введеної в дію наказом ректора № 253 від 01.06.2020 р., процес проходження практики, скерований на формування в аспірантів компетентностей, пов'язаних з проведенням навчальної, методичної, наукової та організаційної роботи (<http://surl.li/ektqg>). Згідно з п. 3.3 цього документу «організатором та базою проходження практики є випускова кафедра, за якою закріплені аспірант». Під час інтерв'ю гарант, здобувачі вищої освіти, випускники та представники адміністративного персоналу підтвердили фактичне дотримання встановленого порядку проходження практики (зустрічі 1, 4, 6, 8). Наведене дає підстави дійти висновку, що ОНП передбачає практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка у цілому дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності у галузі філософії. Водночас, на думку ЕГ, обмеження бази практики одним підрозділом ЗВО знижує можливості формування індивідуальної траєкторії освітнього процесу здобувачів ОНП та можливості їх майбутнього працевлаштування.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОНП передбачає формування у здобувачів вищої освіти соціальних навичок (soft skills) згідно із заявленими цілями за допомогою обов'язкових та вибіркового освітніх компонент. Зокрема, ОК 2 «Організація наукової діяльності» спрямована на набуття здобувачами навичок «етичної поведінки в цифровому та іншомовному інформаційно-комунікаційному середовищі», застосування «ефективних стратегій міжособистісної комунікації» та ін. (<http://surl.li/ekttk>). ОК 4 «Інноваційні педагогічні технології у вищій школі та професійна етика» забезпечує набуття здобувачами здатностей до «роботи у команді, використання адекватних методів ефективної взаємодії з різними професійними, соціальними та культурними групами», «ініціювання інноваційних комплексних проєктів, лідерство та повну автономність під час їхньої реалізації», «соціальної відповідальності за результати прийняття стратегічних рішень» (<http://surl.li/ektst>). Вибірковий курс «Тренінг з організації переговорів» передбачає формування вмінь «вести філософську дискусію», «працювати над власним розвитком та самовдосконаленням», «діяти на засадах спільного блага, справедливості, відповідальності» та ін. (<http://surl.li/ektvt>). Зміцненню соціальних навичок сприяє участь здобувачів вищої освіти ОНП у Науковому товаристві студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених та у науково-дискусійних заходах кафедри філософії, соціології та релігієзнавства

(зустрічі 4, 6). Приклад – круглий стіл із нагоди Міжнародного дня філософії, проведений за участі викладачів, аспірантів, студентів-філософів і запрошених гостей з інших університетів (<http://surl.li/ektuj>).

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт зі спеціальності 033 Філософія не затверджений.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз індивідуальних навчальних планів аспірантів, звітів про їх виконання засвідчує відповідність фактичному навантаженню здобувачів вищої освіти обсягу підготовки ОНП та її окремих ОК. Додатковий доказ – розклади занять, розміщені на офіційному сайті ЗВО (<http://surl.li/ektfd>). Фактичне виконання параметрів обсягу підготовки, встановлених ОНП та навчальними планами підтверджується інтерв'ю з науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти (зустрічі 3, 4). Тобто обсяг ОНП та окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів. Аналіз змістовних компонент ОНП, інтерв'ю зі стейкхолдерами та аспірантами дає підстави дійти висновку, що обсяг ОНП дає можливість досягати заявлених цілей і ПРН.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

ОНП не передбачає здійснення підготовки за дуальною формою освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильні сторони: - ОК складають логічну, взаємопов'язану систему, забезпечуючи послідовну реалізацію цілей та ПРН; - ОНП відповідає предметній області спеціальності 033 Філософія; - аспіранти мають можливість вибору ОК, у т.ч. за рахунок права вибору навчальних дисциплін, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти і які пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження; - передбачено формування у здобувачів вищої освіти соціальних навичок (soft skills) згідно із заявленими цілями за допомогою обов'язкових та вибіркових ОК.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

На думку ЕГ, слабкою стороною ОНП у контексті дотримання Критерію 2 виступає обмеження бази практики одним підрозділом ЗВО. ЕГ рекомендує укласти договори про проходження педагогічної практики з іншими закладами вищої освіти задля врахування індивідуальних запитів здобувачів та зміцнення партнерських відносин із зовнішніми стейкхолдерами ОНП.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Виявлені обмеження ОНП у контексті Критерію 2, на думку експертів, не мають істотного характеру, не порушуючи системну цілісність підготовки аспірантів. Крім того, обрана ЗВО траєкторія розвитку забезпечує їх подолання, демонструючи поступальне удосконалення структури та змісту ОНП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до ЗВО та Правила прийому на ступінь доктора філософії (PhD) (додаток 8) оприлюднені на офіційному сайті (<http://surl.li/ekzbw>). Зазначені правила розроблені відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2022 р., затвердженого наказом МОН України від 27.04.2022 р. № 392 зі змінами. Згідно із п. 1 П розділу Правил прийому до ЗВО та п. 3.1 Правил прийому на ступінь доктора філософії на навчання приймаються особи, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста). Результати вступних випробувань і загальний рейтинг вступників, представлені на сайті (<http://surl.li/njhd>). Під час інтерв'ю здобувачі вищої освіти підтвердили, що правила прийому та загальна інформація про вступ були доступними, вчасно розміщені на офіційному сайті, викладені в них норми були чіткими та зрозумілими і не містили дискримінаційних положень (зустріч 4).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Згідно з Правилами конкурсний відбір для здобуття ступенів вищої освіти здійснюється за результатами вступних іспитів із філософії та іноземної мови. Особи, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності), складають додаткове випробування з основ філософських знань (<http://surl.li/ekzkh>). Вступник, який отримав на додатковому іспиті менше 5 балів за 10-бальною шкалою, не допускається до участі в конкурсному відборі. Вступник, який підтвердив рівень знань іноземної мови дійсним сертифікатом тестів, зазначених у Правилах, звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови (приклад застосування цієї норми – вступ здобувачки першого року навчання Х. Бутчак (зустріч 4). Програми випробувань із філософії та основ філософських знань розміщуються на сайті ЗВО (<http://surl.li/ekziw> <http://surl.li/ekzlm>). Аналіз змісту програм засвідчує їх відповідність спеціальності 033 Філософія. Тобто діючі правила та процедури прийому на навчання враховують особливості ОНП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО діють процедури визнання результатів навчання в інших ЗВО. Так, правила прийому передбачають можливість вступати випускникам інших ЗВО. У 2022 р. цим правом скористалися здобувачі вищої освіти ОНП Деркач Віталій та Верстин Андрій (випускники Івано-Франківського Богословського університету імені святого Івана Золотоустого), які повідомили ЕГ про це під час інтерв'ю (зустріч 4). Така практика відповідає Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.). Визнання результатів навчання, здобутих в інших заклад освіти, в тому числі гарантується Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу ЗВО (<http://surl.li/jjlg>). Згідно п. 4.1 цього документу ЗВО визнає еквівалентним та перераховує результати навчання здобувачів освіти у партнерських закладах. Визнання результатів навчання за програмами академічної мобільності здійснюється на основі європейської системи трансферу та накопичення кредитів ECTS. Зазначені правила чіткі та зрозумілі, розміщені на сайті ЗВО у режимі відкритого доступу. Інтерв'ю зі здобувачами вищої освіти, представниками адміністрації підтверджують послідовне дотримання належних процедур визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО (зустрічі 4, 8). Але прикладів їх застосування у рамках ОНП немає, оскільки аспіранти програми, що акредитується, участі в освітніх програмах кредитної академічної мобільності ще не брали. Натомість наявні приклади здійснення академічної мобільності у форматах участі здобувачів ОНП у міжнародних вебінарах, тренінгах (<https://cutt.ly/J2JjN3T>).

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО діє Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальній освіті (<http://surl.li/dzryl>). Зокрема, встановлено, що здобувач задля визнання результатів неформальної освіти подає заяву декану факультету, декларацію про попереднє навчання та додаткові документи, які підтверджують наведену у декларації про попереднє навчання інформацію. Зарахування результатів неформальної освіти з навчальних дисциплін здійснюється рішенням декана факультету на підставі висновку експертної комісії відповідної кафедри. Під час інтерв'ю здобувачі та випускники ОНП підтвердили, що інформація про встановлену процедуру визнання є зрозумілою і чіткою та розміщена на офіційному веб-сайті ЗВО у відкритому режимі доступу для всіх учасників освітнього процесу (зустрічі 4, 6). Бутчак Христина повідомила, що на підставі представлення сертифікату про

знання англійської мови на рівні C 1 (Cambridge English Level 2 Certificate in ESOL International (First)) їй були зараховані кредити за ОК 1 «Іноземна мова» (зустріч 4). Крім того, ЕГ були надані сертифікати, що засвідчують участь здобувачів у програмах неформальної освіти (зокрема, сертифікат ESN^o8824/2021 від 29.11.2021 р. здобувачки другого року навчання Бутчак Христини, що засвідчує її участь у вебінарі на тему «Академічна доброчесність у країнах Європейського Союзу та Україні, сертифікат LG 190321-192 від 19.03.2021 здобувача третього року навчання Будзя Андрія, що засвідчує його участь у міжнародній конференції на тему «Освіта та наука сьогодні: міжсекторальні питання та розвиток наук»). На сайті представлена інформація про участь у різноманітних заходах неформальної освіти аспірантів Деркача В., Петранюка А. та ін. (<https://cutt.ly/J2JjN3T>).

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сильні сторони: - правила та інформація про вступ є чіткою та вчасно розміщується на сайті; - правила прийому враховують особливості ОНП; - впроваджені процедури визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти; - діють процедури зарахування результатів неформальної освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

За Критерієм 3 слабких сторін і недоліків не виявлено. ЕГ рекомендує забезпечити участь здобувачів ОНП у програмах кредитної академічної мобільності та практично реалізувати, сформовані процедури визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, відповідно до Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Організація вступу до ОНП відбувається з дотриманням нормативних вимог. Впроваджені дієві процедури визнання результатів навчання в інших закладах вищої освіти, зарахування результатів неформальної освіти, залучення здобувачів до програм академічної мобільності. Відтак є підстави оцінити відповідність ОНП Критерію 3 на рівні В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання й викладання сприяють досягненню заявлених у ОНП цілей та ПРН. Підготовка здобувачів третього освітнього рівня в ЗВО передбачає виконання здобувачем відповідної освітньо-наукової програми і реалізації власного наукового дослідження, що визначається п. 5 (Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять) Розділу I «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів...» (<https://cutt.ly/q2GKOSt>) і «Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії...» (<https://cutt.ly/K2GLlPL>). Інформація про форми та методи навчання й викладання на ОНП уміщено в робочих програмах і силабусах ОК. Силабуси усіх ОК є на сайті кафедри філософії, соціології та релігієзнавства (<https://cutt.ly/j2GVwD1>). ЕГ відзначає, що силабуси обов'язкових ОК за 2021 р. (<https://cutt.ly/62GCgtQ>), тоді як силабуси вибіркових дисциплін – актуальні, робочі програми на початок роботи ЕГ були надані за 2020 р., а згодом у відповідь на запит надано актуальні (<https://cutt.ly/x2GBCOk>), які відтепер є й на сайті кафедри. Навчальний контент надається здобувачам також через систему дистанційного навчання d-learn (<https://d-learn.pro/>). Форми та методи навчання і викладання відповідають основному завданню ОНП: розвитку освітніх й науково-дослідних компетентностей відповідно до індивідуального плану навчання та теми дисертаційного дослідження. Здобувачі дізнаються про відповідні форми й методи навчання та викладання на перших заняттях на початку семестру. Викладачі ОНП пояснюють і аргументовано коментують отримані ПРН. Використовуються різноманітні форми й методи навчання: традиційні й мультимедійні лекції, семінари-дискусії, бесіди, тренінги, зокрема, застосовуються методи творчого пошуку, методи дистанційного навчання (зустрічі 3, 4, 6 і огляд мат. бази). Різними є форми контрольних заходів: залік, іспит, тестування, захист проєктів. Аналіз даних у табл. 3 (Матриця відповідності) ОНП свідчить про відповідність форм і методів навчання ПРН. У переліку літератури деяких ОК вільного вибору (ВК11,

ВК12, ВК14) є російські джерела у значній кількості, хоча з цих НД існує достатньо україномовної/зарубіжної літератури, на що ЕГ звернула увагу під час зустрічей. На ОНП реалізується студентоцентризований підхід: 30 % складають вибіркові дисципліни (18 кредитів з 60), є електронний каталог вибіркових дисциплін (<https://cutt.ly/i2G9ghD>), під час зустрічей з'ясовано, що здобувачі можуть вносити пропозиції щодо впровадження на ОНП ОК, які відповідають їхнім дослідницьким інтересам, можуть пропонувати власну тему дослідження, при потребі залучати двох наукових керівників, регулярно проводиться опитування щодо якості освіти з урахуванням пропозицій подальшого розвитку ОНП (<https://cutt.ly/H2G8eKi>) (<https://cutt.ly/72G8ANx>). Відповідність методів навчання принципам академічної свободи визначена Статутом ЗВО (<https://cutt.ly/22G8PRO>), Кодексом честі (<https://cutt.ly/S2G83ef>) й підтверджена під час роботи ЕГ (зустрічі 4, 6).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Усі учасники освітнього процесу мають змогу своєчасно отримати всю необхідну інформацію стосовно змісту, цілей, ПРН та порядку й критеріїв оцінювання щодо окремих ОК. ОНП є у вільному доступі на сайті кафедри філософії, соціології та релігієзнавства ЗВО (<https://cutt.ly/S2G5dKb>). На сайті кафедри у розділі «Аспірантам» представлений навчальний план (<https://cutt.ly/32HqEcc>). Здобувачі на зустрічі з ЕГ підтвердили доступність інформації щодо окремих ОК: силабуси навчальних дисциплін є у вільному доступі на сайті (<https://cutt.ly/j2GVwD1>). Робочі програми й силабуси навчальних дисциплін містять критерії оцінювання, розподіл балів за змістовими модулями та інформацію про підсумкову форму контролю. Форми контролю є зрозумілими та чітко визначеними, застосування методів викладання з метою досягнення ПРН підтверджується робочими програмами й силабусами ОК. Відповідність форм і методів ПРН розкривається у табл. 3 – Матриця відповідності. Опитування ЕГ показало, що більш детальне інформування здобувачів щодо цілей, змісту, ПРН, а також порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК відбувається на першому році навчання під час організаційної зустрічі здобувачів із гарантом програми, а також під час консультацій із науковими керівниками при виборі курсів за вибором й на початку кожного поточного семестру (на перших заняттях із кожної дисципліни) та упродовж навчального процесу під час пояснення завдань практичних занять і формулювання завдань для самостійної/індивідуальної роботи. На сьогодні у ЗВО працює загально-університетська платформа, розроблена і впроваджена для дистанційного навчання, d-learn – активно використовується в нинішніх умовах, – нещодавно була оновлена відповідно до сучасних реалій і потреб (<https://d-learn.pro/>). На третьому освітньому рівні використовують платформу G-SUITE, а також Zoom, WebEx, що підтвердили усі учасники освітнього процесу (зустрічі 3, 4, 5, 6, 8). Звітування здобувачів щодо виконання індивідуального плану відбувається кожного семестру (двічі на рік). У відповідь на запит ЕГ було надано інформацію щодо звітів аспірантів і витяги з протоколів. Аспіранти, які навчаються на ОНП, підтвердили, що кожен учасник освітнього процесу може отримати індивідуальне консультування викладача безпосередньо в ЗВО. Зі слів здобувачів, керівника відділу аспірантури та докторантури, усю необхідну інформацію їм надає відділ аспірантури та докторантури через розсилку на корпоративні скриньки та групу у соціальній мережі Viber (зустрічі 4, 8).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

У ході реалізації ОНП навчання поєднується з дослідницькою роботою, зокрема, з виконанням дисертаційного дослідження, що визначається «Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії...» (<https://cutt.ly/K2GLPL>). Згідно з п. 4. цього «Положення...» ОНП передбачає набуття аспірантом глибинних знань із спеціальності, за якою аспірант проводить дослідження, оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, набуття універсальних навичок дослідника, здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою. У результаті роботи ЕГ підтверджено реалізацію ОК, які відповідають поставленим цілям і поєднують навчання й дослідження. Реалізація ОНП о33 «Філософія» у ПНУ передбачає формування загальних і фахових компетентностей, що необхідні для здійснення дослідницької роботи і сприяють досягненню ПРН (зокрема, ПРН1: «мати ... дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень...», ПРН2: «Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефхівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми філософії державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових виданнях...», ПРН5: «планувати і виконувати теоретичні дослідження з філософії... з використанням сучасного інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми»). На ОНП використовують такі дослідницькі методи як виконання індивідуального навчально-дослідного завдання, наукові доповіді. У відповідності до змісту завдань та кількості навчального часу, який відводиться на його реалізацію, важливою ОК, що орієнтована на поєднання навчання і дослідження, є педагогічна практика, яка проходить у четвертому семестрі, що зазначено в навчальному плані. Під час зустрічей зі здобувачами, випускниками, гарантом ОНП з'ясовано, що практика є ефективною (зустрічі 1, 4, 6). На запит ЕГ надано документи (звіти й витяги з протоколів), що підтверджують проходження практики здобувачами. ЕГ з'ясувала, що аспіранти ОНП мають можливість брати участь у наукових заходах кафедри (науково-методологічні семінари, круглі столи, диспути), а також ЗВО (вебінари, конференції). Тематика дисертацій здобувачів відповідає науковим інтересам наукових керівників, що відображено у таблиці на сайті кафедри (<https://cutt.ly/V2H6pug>) й підтверджено у фокус-групах (зустрічі 4, 6, відкрита зустріч). На кафедрі реалізується наукова тема «Історичний розвиток української та світової філософії: історія та перспективи» (державний реєстраційний номер 0122U001393) (<https://cutt.ly/N2H6NXb>), відповідно до якої

здійснюються наукові дослідження здобувачів. Викладачі, задіяні у реалізації освітньої складової ОНП, крім того, є науковими керівниками аспірантів, що додатково забезпечує результативність навчання.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Інтерв'ю з науково-педагогічними працівниками, здобувачами та випускниками підтверджують дані у відомостях самооцінювання щодо регулярного (щорічного) перегляду робочих програм і силабусів, відповідно до свого змістового наповнення, релевантно науковим пошукам аспірантів та згідно з «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу...» (<https://cutt.ly/q2GKOSt>). ОНП переглядається і оновлюється регулярно (двічі на рік) при залученні усіх стейкхолдерів, що підтвердили зустрічі, а також свідчать витяги з протоколів засідань кафедри філософії, соціології та релігієзнавства ПНУ, зокрема, крайній – від 04.08.2022 р. (<https://cutt.ly/B2Jtvp8>). Оновлення змістового наповнення ОНП розглядається на засіданнях кафедри. Крім того, на сайті розміщено ОНП і навчальні плани за 2016 і 2020 рр., що дозволяє співставити дані щорічної програми з програмами минулих років. Під час зустрічей ЕГ зі здобувачами, гарантом та науково-педагогічними працівниками було з'ясовано, що з 2020-2021 н. р. з метою оновлення ОНП на основі наукових досягнень і сучасних практик до ОНП було введено нові дисципліни: «Філософія і методологія науки» і «Управління науково-дослідницькими проектами», посилено ОК з іномовних кометентностей, що відповідає запитам сучасного ринку праці й, зокрема, регіональній специфіці реалізації ОНП. Науково-педагогічні працівники враховують наукові досягнення в галузі, сучасний стан розвитку філософії та запити усіх стейкхолдерів. Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу...» (<https://cutt.ly/q2GKOSt>) викладачі розробляють робочу програму, силабус й тематику дисципліни. Згідно з встановленою процедурою розробки та змін у робочих програмах, передбачено їх обговорення та затвердження кафедрою. Остаточна програма перевіряється начальником навчально-методичного відділу, розглядається і затверджується першим проректором (проректором з наукової роботи). Зустрічі з науково-педагогічними працівниками підтвердили, що вони прагнуть застосовувати свій дослідницький досвід, зокрема у реалізації дослідницько-наукових проектів (міжнародних конференціях, грантових програмах та міжнародних проектах) в освітньому процесі. Стейкхолдери активно залучаються до оновлення ОНП, регулярно здійснюється їх опитування, що було встановлено на зустрічах і підтверджено даними анкетування на сайті ЗВО. Останнє відбувалося з 29.06.2022 по 11.07.2022 (<https://cutt.ly/C2Jrcqf>). Здобувачі високо оцінюють реалізацію освітньої складової ОНП (зустрічі 4, 6). Науково-педагогічні працівники оновлюють зміст ОК ОНП завдяки підвищенню кваліфікації, стажуванню та участі у наукових конференціях. У ЗВО діє Центр забезпечення якості та Рада якості, що регламентовано положеннями (<https://cutt.ly/Z2Ja3N>), (<https://cutt.ly/H2JsyZj>). Оцінювання якості освіти відбувається за результатами внутрішніх аудитів (<https://cutt.ly/h2JslJ5>).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Навчання, викладання й наукові дослідження в межах ОНП реалізуються у відповідності до Стратегії інтернаціоналізації університету (<https://cutt.ly/72JdXTm>). Інтернаціоналізація діяльності ЗВО підтверджується діючими угодами з іншими закладами вищої освіти, університетами-партнерами та науковими установами (<https://cutt.ly/j2JdJWd>). Робота ЕГ у фокус-групах виявила, що міжнародне співробітництво ЗВО полягає в участі і реалізації проектів в рамках грантових програм ЄС: Erasmus+, KA2 тощо (зустріч 9). У рамках європейської програми Еразмус+ KA1 ЗВО реалізовує програми академічної мобільності здобувачів та науково-педагогічних працівників. У рамках програми ЄС трансграничного співробітництва Польща-Білорусь-Україна (PL-BU-UA) 2014-2020 ЗВО отримав грантові кошти для відновлення астрономічно-метеорологічної обсерваторії на горі Піп Іван (Чорногірський хребет, Карпати) та створення на її основі Міжнародного наукового центру «Обсерваторія» ЗВО та Варшавського університету (Республіка Польща). ЗВО консультує здобувачів щодо участі у програмах академічної мобільності (<https://cutt.ly/u2JgUSk>), забезпечує доступ до міжнародних інформаційних ресурсів (Scopus, Web of Science) через сайт наукової бібліотеки університету (<https://cutt.ly/s2JgQ1v>). Викладачі Гоян І.М., Стинська В.В., Никируй Л.І. беруть участь у міжнародних конференціях. Досвід здобутий гарантом ОНП Дойчиком М.В. у програмі міжнародної мобільності IVLP «Academic Integrity in the U.S.» (A Program for the U.S. Embassy in Ukraine / Program Administrator: Meridian International Center) втілюється в інституалізації принципів академічної доброчесності в діяльності університету. Науково-педагогічні працівники ОНП регулярно публікують свої наукові здобутки у збірниках матеріалів міжнародних конференцій та у наукових збірниках, що входять до наукометричних баз даних (Scopus, Web of Science тощо), про що йдеться у відомостях самооцінювання (с. 17), а також встановлено під час зустрічей з ЕГ та підтверджено переліком публікацій науково-педагогічних працівників у Таблиці 2 (Зведена інформація про викладачів ОНП). У ЗВО створено необхідні умови для забезпечення індивідуальної академічної мобільності студентів, аспірантів і викладачів. Щорічно десятки аспірантів і науково-педагогічних працівників університету навчаються, проводять дослідження, підвищують кваліфікацію за кордоном. Під час фокус-групи зі здобувачами було з'ясовано, що більшість з них (Будз А., Будчак Х., Матвійчук Т., Бажанський Д.) брала участь у міжнародних підвищеннях кваліфікації (відомості самооцінювання), міжнародних конференціях, що також засвідчують надані на запит ЕГ й розміщені на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/J2JjN3T>) сертифікати. Проте на разі не зафіксовано участі здобувачів ОНП у міжнародних наукових проектах.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

До позитивних сторін ОНП ЕГ відносить той факт, що у вільному доступі на сайті ЗВО наявна необхідна інформація щодо організації освітнього процесу в аспірантурі на 2022-2023 рр.: ОНП, навчальний план, силабуси навчальних дисциплін. Здобувачі й випускники ОНП виступають з доповідями на конференціях, круглих столах, науково-методологічних семінарах кафедри, мають змогу публікувати результати власних наукових досліджень у вітчизняних та закордонних виданнях і тим самим можуть поєднувати навчання та дослідження. Зміст навчальних дисциплін ОНП спрямовано на забезпечення дисертаційних досліджень здобувачів й містить науково-пошукову складову. Здійснення наукових досліджень проявляється у науково-практичній і творчій діяльності здобувачів ОНП. Регулярно відбувається поточний перегляд ОНП, анкетування усіх зацікавлених сторін щодо якості ОК ОНП, академічної доброчесності та пропозицій стейкхолдерів щодо оновлення та розвитку програми. У ЗВО й на ОНП використовується платформа для дистанційного навчання d-learn.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

На сайті кафедри були наявні минулорічні силабуси (за 2021 р.) усіх навчальних дисциплін обов'язкових ОК (циклу загальної підготовки та циклу професійно-наукової підготовки). Актуальні силабуси (за 2022 р.) з'явилися у відповідному підрозділі сайту наприкінці завершення візиту ЕГ. У переліках літератури до навчальних дисциплін вільного вибору: ВК11- «Теоретичні основи соціальної філософії і соціального прогнозування» (<https://cutt.ly/W9jqQYj>), ВК12 – «Синергетична методологія в дослідженні феномену моралі» (<https://cutt.ly/G9jqHno>), ВК14 – «Філософський аналіз сучасного мистецтва» (<https://cutt.ly/L9jqySW>) багато російських джерел. ЕГ рекомендує оновити списки літератури, додати сучасні україномовні та англійськомовні джерела. ЗВО має низку підписаних міжвузівських партнерських угод про освітню і наукову співпрацю з провідними інституціями багатьох країн, але здобувачі ОНП за результатами своєї публікаційної і науково-дослідницької активності не залучені до міжнародних наукових проєктів. ЕГ рекомендує сприяти спільній участі здобувачів і викладачів у наукових, міжнародних наукових проєктах зокрема. Відсутні публікації аспірантів ОНП у Scopus і WoS, тому ЕГ радить активізувати роботу в цьому напрямку.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Баланс сильних і слабких сторін навчання та викладання за ОНП демонструє її відповідність Критерію 4 на рівні В. Достатній рівень прозорості щодо забезпечення перегляду та розвитку ОНП, форм проведення самостійної й індивідуальної роботи і критеріїв оцінювання отриманих здобувачами знань у процесі вивчення дисциплін. На задовільному рівні забезпечена система подачі відомостей щодо організації освітнього процесу: наявний актуальний розкладу на веб сайті ЗВО, забезпечено доступ до необхідної для реалізації ОНП інформації: власне ОНП, навчальний план, силабуси навчальних дисциплін. На відповідному рівні в ЗВО реалізується принцип академічної свободи та студентоцентрикований підхід з дійсним проведенням анкетувань аспірантів, враховується їхня індивідуальна наукова траєкторія, відбуваються реальні звітування аспірантів, на достатньому рівні проводиться педагогічна практика. Активність у науково-творчій діяльності, навчання через дослідження, що є в освітніх компонентах, сприяє набуттю фахових компетентностей, поглиблює індивідуальне дослідження аспірантів: заклад має низку укладених договорів з міжнародними установами, проте наразі відсутня практика участі здобувачів третього рівня вищої освіти на ОНП у міжнародних науково-дослідницьких проєктах.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Згідно з «Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук...» (<https://cutt.ly/82Jz7as>) та «Положенням про організацію освітнього...» (<https://cutt.ly/J2Jz6cV>) контрольні заходи передбачають здійснення поточного і підсумкового контролю. Поточний контроль здійснюється на всіх рівнях аудиторних занять і передбачає усне опитування і перевірку самостійної роботи. Про форми контрольних заходів із ОК дізнаємося зі змісту ОНП, що є на сайті кафедри (<https://cutt.ly/r2Jcd4Z>), навчального плану, що також є в доступі (<https://cutt.ly/R2JcbJm>), силабусів (<https://cutt.ly/92JcYqD>) та робочих програм навчальних дисциплін. У

цілому формі контрольних заходів і критерії оцінювання навчальних здобутків аспірантів ОНП у ЗВО є чіткими й зрозумілими, про що свідчать регулярні опитування аспірантів. ЕГ переконалася у цьому в результаті ознайомлення зі змістом ОНП, робочих програм та силабусів, а також під час роботи у фокус-групах (зустрічі 4, 6). Підсумковий семестровий контроль результатів навчальної діяльності проводиться у формі заліку чи екзамену (який за бажанням здобувачів може відбуватися у тестовій формі) з конкретного ОК у обсязі навчального матеріалу, який визначений робочою програмою дисципліни у терміни, окреслені РНП та встановлені графіком освітнього процесу. Залік виставляється на останньому практичному занятті за результатами поточного контролю. Екзамен проводиться в усно-письмовій, тестовій формі (у тому числі із застосуванням ІТ-технологій). Формою атестації аспірантів, згідно з ОНП і навчальним планом, є публічний захист наукових здобутків в якості дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії. Захисту передують попереднє обговорення ходу й результатів наукового дослідження здобувача на кафедрі, оприлюднення наукових напрацювань у фахових виданнях та презентація тез на конференціях. Про критерії оцінювання різних видів діяльності в процесі навчання здобувачі дізнаються від викладачів на початку вивчення ОК (на першому занятті), а також зі змісту силабусів. Навчальний контент доступний аспіранта через систему d-learn. Оцінювання здобувачів вищої освіти у ЗВО відбувається за національною шкалою, 100-бальною та шкалою ECTS (A, B, C, D, E, F, FX). Згідно з результатами опитування, викладачі комунікують зі здобувачами за допомогою телефонного зв'язку, корпоративних скриньок, різних платформ – Viber, Zoom. Звітування аспірантів щодо виконання індивідуального плану відбувається щосеместрово – двічі на рік. У відповідь на запит ЕГ у систему завантажено документи, що засвідчують проходження процедури звітування аспірантів (витяги з протоколів засідань кафедр).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Форми атестації здобувачів ОНП, затверджені Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у ЗВО (<https://cutt.ly/82Jz7as>) та Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у ЗВО (<https://cutt.ly/J2Jz6cV>), що розміщені на сайті університету в режимі вільного доступу. Встановлені форми атестації відповідають вимогам Стандарту вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня для спеціальності 033 «Філософія», Тимчасовому порядку присудження ступеня доктора філософії (<https://cutt.ly/PUjT3Bz>) та ін. Атестація осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, повинна здійснюватися постійно діючою або разовою спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти чи наукової установи, яка акредитована Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Здобувач ступеня доктора філософії має право на вибір спеціалізованої вченої ради. Здобувачі ОНП здобувають теоретичні знання, уміння, навички та компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та / або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила та процедура проведення контрольних заходів, критерії оцінки знань здобувачів встановлені «Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії...» (<https://cutt.ly/82Jz7as>) та «Положенням про організацію освітнього процесу...» (<https://cutt.ly/J2Jz6cV>), «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти...» (<https://cutt.ly/L2JQzDa>), Наказом ректора №329 від 29.05.2018 «Про використання тестової форми ...» (<https://cutt.ly/j2JQnog>). Науково-педагогічні працівники інформують здобувачів про форми проведення поточного й підсумкового контролю, критерії оцінювання та обсяг матеріалу на перших заняттях з кожної навчальної дисципліни. Зміст і структура завдань поточного і підсумкового контролю визначаються викладачем відповідно до особливостей навчальних дисциплін та ПРН, передбачених ОНП та силабусами ОК (<https://cutt.ly/92JcYqD>). Об'єктивність екзаменаторів забезпечується доступністю інформації про зміст і тривалість контрольних заходів, кількості завдань, визначеними критеріями оцінювання, врахуванням балів поточного і підсумкового контролю. Під час зустрічі зі здобувачами підтверджено інформацію щодо коректності проведення контрольних заходів, заявлено про відсутність конфліктів щодо оцінювання, а у випадку їх виникнення аспіранти знають відповідний алгоритм дій: слід звертатись у відділ аспірантури, до першого проректора або до проректора з наукової роботи з відповідною заявою. Крім того, у ЗВО є скриньки довіри (зустрічі 4, 6). Підсумковий контроль за заявою здобувача або викладача може проводитися у тестовій формі (наказ ректора №329 від 29.05.2018 «Про використання тестової форми...» (<https://cutt.ly/J2JWQXZ>)). Контрольні заходи можуть здійснюватись дистанційно або очно відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу...» (<https://cutt.ly/S2JWPrA>). Процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів визначає Кодекс честі (<https://cutt.ly/H2JWJed>), де йдеться про відповідальність, до якої можуть бути притягнені НПП та здобувачі в разі порушення норм академічної доброчесності. Порядок роботи Комісії з питань етики в разі виникнення конфліктних ситуацій описує «Положення про Комісію з питань етики...» (<https://cutt.ly/h2JW8Qg>). У ході зустрічей з'ясовано, що приводів до застосування відповідних процедур на ОНП не було (зустрічі 4, 6). Порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів урегульовується відповідно до п.4.11. «Порядку оцінювання та оскарження результатів

оцінювання ...», «Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук...» (<https://cutt.ly/V2JRaQc>). Встановлено, що аспіранти мають право звернутися до завідувача кафедри, до якої належить викладач, дії якого оскаржуються. Випадків повторного проходження контрольних заходів здобувачами ОНП не було (зустрічі 4, 6).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ЗВО дотримання академічної доброчесності регулюється: Кодексом честі (<https://cutt.ly/82KzRoR>), «Положенням про Комісію з питань етики та академічної доброчесності...» (<https://cutt.ly/32KzKo1>), «Положенням про запобігання академічному плагіату...» (<https://cutt.ly/M2KxqUs>), які докладно визначають процедури протидії академічній недоброчесності. Усі ці положення, а також інша корисна і важлива інформація щодо процедур і стандартів академічної доброчесності міститься на сайті ЗВО під окремою рубрикою «Академічна доброчесність» у розділі «Публічна інформація» (<https://cutt.ly/h2Kn2sK>). ЗВО використовує, рекомендовані МОН, програми перевірки на плагіат UNICHECK (<https://cutt.ly/I2KcmGZ>) та Plagiat.pl (<https://cutt.ly/22KcYlK>). Дисертаційні роботи розміщуються у репозитарії університету (<https://cutt.ly/62KcAf5>). Крім того, здобувачі оцінюють ОК ОНП та якість викладання шляхом участі в анонімному опитуванні «Викладач очима студента» (<https://cutt.ly/N2KvUPp>). ЗВО популяризує практики академічної доброчесності шляхом ознайомлення здобувачів і науково-педагогічних працівників із Кодексом честі під час зарахування на навчання або працевлаштування, перед написанням наукових робіт та презентації їх результатів. ЗВО інформує здобувачів про академічну відповідальність за порушення норм академічної доброчесності. У ЗВО регулярно відбуваються заходи з популяризації академічної доброчесності: методологічний семінар з питань якості вищої освіти (<https://cutt.ly/a2KmqgD>), семінар «Академічна доброчесність та її вимоги щодо кваліфікаційних робіт» (<https://cutt.ly/Y2KmiQH>), онлайн-семінар «Академічна доброчесність та її інструменти» (<https://cutt.ly/d2KmtRU>), вебінар на тему: «Академічна доброчесність при підготовці та написанні наукових публікацій та рукописів дисертаційних досліджень» (<https://cutt.ly/z2KmY4B>), вебінар-консультація у рамках університетської школи академічної доброчесності (<https://cutt.ly/K2Kmb5f>). Про значення академічної доброчесності розповідають гарант ОНП, наукові керівники, викладачі (зустрічі 4, 6). Діє Комісія з питань етики та академічної доброчесності, яка здійснює моніторинг дотримання членами академічного середовища норм і принципів Кодексу честі (<https://cutt.ly/L2Km8qW>). «Положення про запобігання академічному плагіату» визначає порядок перевірки дисертацій, монографій, статей, навчальних посібників та ін. (<https://cutt.ly/g2KQvuV>). Практикуються зустрічі здобувачів з ректором, на яких також обговорюються питання академічної доброчесності. П.3.1 та п. 3.2 Кодексу честі визначають шляхи притягнення до академічної відповідальності науково-педагогічних працівників та здобувачів за порушення норм академічної доброчесності. Приводів застосування цих правил до учасників освітнього процесу за ОНП не було (зустрічі 3, 4, 6, 8).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Позитивною практикою, на думку ЕГ, є те, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти на ОНП є чіткими, зрозумілими й дозволяють визначити досягнення аспірантом ПРН для окремого ОК та/або освітньої програми в цілому. Форми проведення підсумкового контролю з навчальних дисциплін ОНП є різноманітними й такими, що максимально відповідають потребам і запитам здобувачам у сучасних умовах. Освітній процес у ЗВО забезпечено прозорою системою дотримання академічної доброчесності: діє Комісія з питань етики та академічної доброчесності, норми і принципи академічної доброчесності, чітко визначені «Кодексом честі» та «Положенням про запобігання академічному плагіату» та ін. У ЗВО перевіряють наукові роботи на наявність плагіату за допомогою програми Unicheck і Plagiat.pl.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

За Критерієм 5 слабких сторін та недоліків не виявлено, відтак ЕГ пропонує й надалі застосовувати напрацьовані позитивні практики на ОНП за цим Критерієм, а також рекомендує регулярно проводити анкетування здобувачів та інших стейкхолдерів з метою моніторингу рівня їхнього задоволення щодо проведення контрольних заходів та оцінювання на ОНП, а також дотримання принципів академічної доброчесності.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

У відповідності до нормативних документів ЗВО визначено прозору систему проведення, оцінювання й можливого оскарження результатів контрольних заходів. Прописана чітка процедура апеляції у випадку незадоволення здобувача результатами оцінювання. ОНП та освітня діяльність за цією програмою цілком відповідають Критерію 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Науково-педагогічні працівники ЗВО приймаються на роботу відповідно до «Положення про порядок заміщення посад науково-педагогічних працівників» (<https://cutt.ly/S2KFzVX>). Навчальний процес у рамках ОНП забезпечений науково-педагогічними кадрами найвищої кваліфікації, що відповідають ліцензійним умовам і є фахівцями у галузі. Задіяні фахівці кафедри філософії, соціології та релігієзнавства, які активно публікують результати своїх наукових досягнень у вітчизняних фахових і зарубіжних збірниках наукових праць та в журналах, що входять до міжнародних баз даних. Зокрема, д.філос.н., проф. Гоян І.М. має серед здобутків 7 публікацій WoS, д.філос.н., доц. Дойчик М.В. – 4 публікації WoS. Професор Гоян І. М. викладає ОК 3 «Філософія і методологія науки» (обов'язкова компонента ОНП, цикл загальної підготовки). Доцент Дойчик М. В. – ОК 5 «Світова філософія як школа думки» і ОК 6 «Актуальні проблеми сучасної етики» (обов'язкова компонента ОНП, цикл професійно-наукової підготовки). До викладання ОК циклів загальної підготовки та професійно-наукової підготовки залучені провідні фахівці інших підрозділів ЗВО. Д.пед.н., проф. Стинська В.В. викладає ОК 4 «Інноваційні педагогічні технології у вищій освіті та професійна етика», має зокрема 4 публікації WoS. Професор Никируй Л.І. – ОК 7 «Управління науково-дослідницькими проектами», має значні здобутки у публікації своїх наукових досягнень у журналах в міжнародних інформаційних системах та високий h – index (h=6, Scopus; h=7, WoS, 10 журналів 1 і 2 кварт.). ОК 1 «Іноземна мова» викладає к. філол. н., доц., Петрина О. С. У рамках цього предмету викладаються основи академічного публічного мовлення та академічне письмо, необхідні для реалізації наукових досліджень здобувачів у сучасних реаліях. Професор Гасюк І. М. (суміщення) викладає ОК 2 «Організація наукової діяльності» (обов'язкова компонента ОНП, цикл загальної підготовки – ОК2), має публікації у міжнародних збірниках. Доцент. Пікуляк М.В. викладає ОК 8 (Інформаційно-аналітичні технології в наукових пошуках), має низку публікацій у журналах, що входять до міжнародних баз даних WoS і Scopus. Усі науково-педагогічні працівники залучені до ОНП мають наукові ступені та вчені звання. Керівництво здобувачами третього рівня освіти здійснюється викладачами, які мають достатній досвід у галузі. Із метою покращення ефективності роботи науково-педагогічних працівників після кожної сесії проводяться опитування аспірантів на предмет якості викладання курсів. Конкурсний відбір науково-педагогічних працівників враховує щорічне рейтингування викладачів за результатами наукової, навчально-методичної, організаційної, виховної та інших видів робіт («Положення про рейтингове оцінювання ефективності роботи науково-педагогічних працівників...» (<https://cutt.ly/W2KMXmc>), опитування «Викладач очима студентів», «Предмет очима студентів».

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

У ЗВО відповідно до чинного законодавства конкурсний відбір викладачів ОНП здійснюється у рамках спеціальної процедури на принципах об'єктивності, прозорості, рівності, змагальності й неупередженості згідно з «Положенням про порядок заміщення посад науково-педагогічних працівників». До викладання ОК циклів загальної підготовки та професійно-наукової підготовки залучають науково-педагогічних працівників із високими показниками успішності: всі вони мають наукові ступені і вчені звання й відповідають ліцензійним умовам, зокрема, п. 38 «Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187, в редакції Постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365. Процедура відбору передбачає обговорення кандидата на засіданні відповідної кафедри, яка передає висновки щодо його якісних показників на розгляд вченої ради факультету, де згодом відбувається процедура таємного голосування. Під час конкурсного добору персоналу ОНП враховується науковий рейтинг науково-педагогічного працівника, його участь у міжнародних проектах, достатня кількість наукових і навчально-методичних публікацій. У ЗВО періодично відбувається атестація науково-педагогічних працівників (зустрічі 3, 8). На жаль, у доступі немає інформації про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників ОНП. Ані на сайті кафедри (інформація про науково-педагогічних працівників), ані на сторінці відділу аспірантури чи відділу кадрів не розміщено інформацію про атестацію викладачів. На запит ЕГ було надано скани документів про проходження стажування та підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників ОНП, які гарант розмістив на гугл-диску (<https://cutt.ly/H2K8Sqj>). Зокрема, за останні роки усі науково-педагогічні працівники ОНП пройшли атестацію, активно брали участь у стажуваннях, у тому числі міжнародних: Гайналь Т. О. – червень 2018 р., Гнатюк Я. – жовтень-грудень 2021 р., Гоян І. – вересень-грудень 2021 р., Даниляк Р. – червень 2018 р., Дойчик М. – червень 2018 р., а також у листопаді 2020 – березні 2021 р. підвищував кваліфікацію в якості учасника тренінгу в Республіці Чехія, Пікуляк М. – грудень 2021 – лютий 2022 р., Стинська – червень-жовтень 2020 р. – стажування в університеті Республіки Польща, Никируй Л. – листопад 2022 р., Петрина О. –

вересень 2021 р. Надана інформація про те, що Гасюк І. проходить підвищення кваліфікації з 01.12.2022, дата завершення – 28.02.2023 р. Інформація про здобутки викладачів надана у таблиці 2 відомостей самооцінювання. Крім того, на сторінці кафедри філософії, соціології та релігієзнавства є портфоліо НПП (<https://cutt.ly/y2LwMnz>).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Під час зустрічі ЕГ зі стейкхолдерами підтверджено, що ЗВО активно співпрацює з роботодавцями. Зокрема, роботодавці регулярно залучаються до обговорення ОНП, її змістового наповнення, аналізу ОК, співвіднесення компетентностей та ПРН, їх відповідності сучасним вимогам ринку праці. На фокус-групі з роботодавцями з'ясовано, що вони висловлюють пропозиції щодо подальшого розвитку програми, обговорюють перспективи працевлаштування здобувачів та випускників (зустріч 7). ЕГ встановила, що гарант та інші члени робочої групи ОНП дослухаються до порад роботодавців, впроваджують їхні пропозиції щодо структурних компонентів програми з метою її вдосконалення. Так, з метою збільшення конкурентоспроможності здобувачів ОНП, а також у зв'язку з запитами сучасного ринку праці роботодавці (Шарін С.В., Сініцина А. В., Скринник Н. М.) запропонували внести до ОНП ОК з «Філософії і методологія науки», а також ОК 7 «Управління науково-дослідницькими проектами». Задля підвищення ефективності підготовки здобувачів відповідно до умов регіонального ринку праці, роботодавці (Сисак М. М., Турчин М. Я.) запропонували посилити підготовку здобувачів у сфері етики та інноваційної педагогіки, відтак з'явилася ОК6 «Актуальні проблеми сучасної етики», ОК4 «Інноваційні педагогічні технології у вищій освіті та професійна етика», а також ОК8 «Інформаційно-аналітичні технології в наукових пошуках». Періодично проводяться опитування роботодавців. Крім того, за результатами розгляду пропозицій потенційних роботодавців (колеги з Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, Івано-Франківської ОДА до ОНП було введено у вибірковий перелік ВК14 «Філософський аналіз сучасного мистецтва» і ВК15 «Тренінг з організації ведення переговорів», а за пропозицією потенційних роботодавців з Івано-Франківського національного медичного університету оновлено ВК11 «Дидактика філософії», ВК12 «Філософія освіти і сучасні проблеми вищої школи», ВК13 «Евристичне конструювання філософських понять і концептів». ЗВО, як роботодавець, залучений до освітнього процесу, зокрема, і через педагогічну практику, що дозволяє розвинути потенціал здобувачів, як майбутніх викладачів університету та інших закладів освіти та науки. ЗВО відстежує подальше працевлаштування здобувачів. У відомостях самооцінювання подано інформацію, що випускники працюють у ЗВО м. Івано-Франківська, інших ЗВО України, а також у системі державної управління. Найбільша кількість випускників працює в ЗВО (12 осіб), ІФНТУНГ (2 особи) та ІФНМУ (2 особи), ІФОДА (2 особи) (<https://cutt.ly/A2LpmwY>). Інформація підтверджена у процесі роботи ЕГ (зустрічі 6, 7). Роботодавці залучаються до формування ОНП як консультанти, рецензенти, спікери (<https://cutt.ly/w2Lp4bw>). Здобувачі комунікують із роботодавцями під час наукових заходів (<https://cutt.ly/K2LajRl>). Проводяться анкетування роботодавців щодо ОНП (<https://cutt.ly/H2LaKWl>).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

У ЗВО практикують проведення відкритих лекційних занять із залученням до аудиторних занять за ОНП професіоналів-практиків, експертів, а також представників роботодавців (відомості самооцінювання, зустрічі 1, 4, 6, 7). ЗВО організовує відкриті лекції провідних закордонних вчених в рамках гранту Collegium Carpathicum за участю здобувачів третього рівня освіти (<https://cutt.ly/e2LfhoC>). У 2021 р. у рамках проекту «Зустрічі з видатними особистостями» відбулась презентація збірки есеїв президента Світового конгресу українців (у 1998 – 2008 рр.) А. Лозинського «Україна в сучасному світі» (<https://cutt.ly/y2Lxi8F>). Періодично проводяться тренінги професіоналів-практиків. Так, із нагоди Міжнародного дня академічної доброчесності (21 жовтня 2021 р.) й Міжнародного дня боротьби з роботами на замовлення (20 жовтня 2021 р.) відбувся онлайн-захід «Академічна доброчесність та її вимоги щодо кваліфікаційних робіт (технологічний аспект)» (зустрічі 1, 3, 4, інформація на сайті). На кафедрі, що реалізує ОНП, періодично відбуваються міжвузівські наукові семінари, онлайн-зустрічі (<https://cutt.ly/F2LbCQJ>), (<https://cutt.ly/72LndiE>), (<https://cutt.ly/t2LnkJx>). Восени проходили заходи до відзначення Міжнародного дня філософії, в грудні – з нагоди 300-ліття від народження Г. С. Сковороди, до яких залучалися як здобувачі, так і професіонали-практики. Керівництво дисертаційними роботами та проведення занять забезпечують найдосвідченіші науково-педагогічні працівники ОНП, які мають багатий практичний досвід і є визнаними сертифікованими експертами у своїх галузях (Гоян І.М., Дойчик М.В., Никируй Л.І., Стинська В.В. та ін.). Обов'язкові ОК забезпечують професіонали-практики з достатнім досвідом та стажем науково-педагогічної роботи. Налагоджена співпраця з проектно-освітнім центром «Агенти змін» (<https://cutt.ly/P2Lm68t>), а також Центром інноваційних освітніх технологій «PNU-EcoSystem», на базі яких проводяться тренінги, презентуються інноваційні проекти, апробуються результати досліджень (<https://cutt.ly/A2LQiHX>). Існує тісна співпраця між науково-педагогічними працівниками, здобувачами ОНП та експертами, професіоналами-практиками, які одночасно виступають у якості роботодавців, у площині проведення спільних навчальних і наукових заходів. Наявна практика наукового консультування й рецензування робіт експертами й професіоналами-практиками здобувачів ОНП. ЕГ зауважила, що роботодавців регулярно залучають до перегляду й покращення ОНП. Двічі на рік здійснюється анкетування роботодавців з метою оновлення та розвитку ОНП в ЗВО (останнє – улітку 2022 р.).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОНП: діє система рейтингування науково-педагогічних працівників, найкращі викладачі заохочуються преміями, здійснюється перегляд навантаження (у бік зменшення) тим співробітникам, які залучені до міжнародних проєктів, існують доплати і премії викладачам, що опублікували статті в міжнародних виданнях, що входять до баз даних Scopus і WoS. Професійний розвиток науково-педагогічних працівників регламентується, зокрема, Положеннями: «Про стажування та підвищення кваліфікації наукових, педагогічних і науково-педагогічних працівників...» (<http://surl.li/elgkg>); «Про систему внутрішнього забезпечення якості...» (<https://cutt.ly/o2LYMsU>); «Про порядок присвоєння вчених звань...» (<https://cutt.ly/12LY21e>); «Про звання «Почесний професор...»» (<https://cutt.ly/R2LY4xN>); «Про заохочувальні відзнаки...» (<https://cutt.ly/y2LY51K>); «Про порядок надання творчих відпусток...» (<https://cutt.ly/h2LUe9v>); «Про підтримку наукових і науково-педагогічних працівників університету за публікації, які індексуються...» (<https://cutt.ly/92LUuY6>) та ін. Загалом, підвищення кваліфікації та стажування викладачів відбувається не рідше ніж раз на п'ять років. Крім того, викладачі зобов'язуються підвищувати свій професійний рівень, педагогічну майстерність і наукову кваліфікацію, що, як встановила ЕГ під час фокус-груп із викладачами, гарантом і адміністрацією ЗВО в дійсності відбувається на практиці (зустрічі 1, 2, 3). На запит ЕГ було надано скани документів про проходження стажування та підвищення кваліфікації викладачів ОНП, які гарант розмістив на гугл-диску (<https://cutt.ly/H2K8Ssj>). Відповідно до наданої інформації, за останні роки усі науково-педагогічні працівники ОНП пройшли підвищення кваліфікації, активно брали участь у стажуваннях, міжнародних (Гайналь Т. О. – червень 2018 р., Гасюк І. зараз проходить підвищення кваліфікації, Гнатюк Я. – жовтень-грудень 2021 р., Гоян І. – вересень-грудень 2021 р., Даниляк Р. – червень 2018 р., Дойчик М. – червень 2018 р., а також у листопаді 2020 – березні 2021 р. підвищував кваліфікацію в якості учасника тренінгу в Республіці Чехія, Пікуляк М. – грудень 2021 – лютий 2022 р., Стинська – червень-жовтень 2020 р. – стажування в університеті Республіки Польща, Никируй Л. – листопад 2022 р., Петрина О. вересень 2021 р. Деякі викладачі (Гоян І., Дойчик М., Никируй Л., Петрина О. та ін.) проявляють надзвичайну активність у напрямку підвищення професійної майстерності, регулярно і постійно вдосконалюють свій фаховий рівень, що засвідчують надані документи (довідки, сертифікати тощо). Варто відзначити, що в ЗВО функціонує Центр сертифікації з іноземних мов (<https://fsc.pnu.edu.ua/>), діють курси англійської мови з публікації у журналах бази Scopus. У 2020 р. ЗВО отримав доступ до курсів платформи Coursera. Науково-педагогічні працівники ОНП є учасниками міжнародних проєктів (Erasmus +, Project Director of NATO SPS ...; Міжнародний проєкт MoPED та ін. (<https://cutt.ly/v2L1fkx>)).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У ЗВО практикуються різні способи стимулювання розвитку викладацької майстерності шляхом впровадження системи заохочень та підтримки, яка базується на створенні умов для вдосконалення професійних навичок і вмінь. Для науково-педагогічних працівників ОНП проводяться програми стажування, підвищення кваліфікації, науково-методичні та науково-методологічні семінари, тренінги, вебінари тощо на базі ЗВО або інших закладів вищої освіти чи установ. Здійснюється преміювання за науково-педагогічні досягнення, підтримка наукових публікацій, в т. ч. монографій, наукових статей, сприяння участі у конференціях, круглих столах, симпозиумах. За результатами рейтингування відзначаються кращі викладачі. Наявна практика зменшення навантаження викладачам, які результативні в публікації статей у наукометричних системах і беруть активну участь у міжнародних проєктах. Форми стимулювання НПП визначені положеннями: «Про підтримку наукових і НПП університету за публікації, які індексуються...» (<https://cutt.ly/52LSl51>); «Про порядок надання творчих відпусток...» – надається з метою закінчення дисертацій, написання підручників, монографій (<https://cutt.ly/e2LSbve>). Система заходів зі стимулювання розвитку педагогічної майстерності науково-педагогічних працівників визначена Колективним договором (<https://cutt.ly/G2LSWsz>). У ЗВО поширена система відзнак: «Про заохочувальні відзнаки Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (викладачі нагороджуються відзнаками – Медаль «За заслуги перед університетом» та «Подяка ректора»; працівник, якому присвоєно звання «Почесний професор» отримує доплату до зарплати (<https://cutt.ly/22LSUks>) (<https://cutt.ly/N2LSAj5>); основою для стимулювання працівників є індивідуальні рейтинги (<https://cutt.ly/T2LSGkm>); виконавці науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт отримують матеріальне заохочення та преміювання (<https://cutt.ly/y2LSKZk>). Крім того, кандидатури найкращих викладачів відповідно до рейтингу та наукових здобутків викладачів подаються ЗВО в якості кандидатів на стипендії Кабінету Міністрів України. Преміювання викладачів ОНП за здобутки в науковій та навчальній діяльності підтверджено під час фокус-груп науково-педагогічними працівниками, гарантом та працівниками допоміжних структур (зустрічі 1, 3, 9). У ЗВО практикується преміювання гарантів освітніх програм. Відповідно до рейтингу викладачів за 2021 р. науково-педагогічні працівники ОНП займають високі позиції (минулого року перше місце зайняв Гоян І., високі рейтингові показники має гарант ОНП – Дойчик М.В.).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

До сильних сторін належить якісно високий рівень науково-педагогічних працівників, що забезпечують викладання на ОНП, їх фаховість та наукова активність на всеукраїнському, а також міжнародному рівнях (наукові праці, участь у конференціях, філософських диспутах, круглих столах та інших наукових заходах, публікація результатів наукових досліджень у міжнародних виданнях, у т. ч. тих, що входять до наукометричних баз даних WoS і Scopus. На достатньому рівні на ОНП відбувається залучення роботодавців та інших стейкхолдерів до реалізації освітнього процесу. До аудиторних занять на ОНП в ЗВО залучаються фахівці та професіонали-практики. У ЗВО регулярно проводиться опитування й анкетування роботодавців щодо удосконалення ОНП та моніторингу якості освіти.

Процедура конкурсного добору викладачів на ОНП є прозорою, чітко регламентованою й сприяє забезпеченню достатнього рівня їх професійної майстерності задля успішної реалізації освітньої програми. На високому рівні функціонує система заохочення науково-педагогічних працівників. У ЗВО проводиться рейтингування науково-педагогічних працівників. Створено сприятливі умови для стимулювання розвитку викладацької майстерності викладачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

На сайті ЗВО не відображена інформація про підвищення кваліфікації викладачів кафедри філософії, соціології та релігієзнавства у розділі портфоліо (на сайті підрозділу). ЕГ рекомендує доповнити інформацію у портфоліо викладачів кафедри філософії, соціології та релігієзнавства на сайті ЗВО. Співпраця науково-педагогічних працівників, які забезпечують ОНП, потребує актуалізації і розвитку на міжнародному рівні, зокрема, шляхом інтенсифікації спільної участі викладачів ОНП у міжнародних дослідницьких програмах та проектах, у т.ч. разом зі здобувачами. Тому ЕГ рекомендує на рівні ЗВО сприяти інтернаціоналізації наукових досліджень на ОНП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОНП забезпечена якісним фаховим складом науково-педагогічних працівників. Викладачі ОНП мають значний досвід наукової та педагогічної роботи, відповідну академічну кваліфікацію і є учасниками основних наукових подій на вітчизняному і зарубіжному рівні. У навчальному процесі беруть участь експерти галузі та професіонали-практики. До перегляду ОНП активно залучаються роботодавці, регулярно здійснюється їх анкетування та опитування. Процедура добору науково-педагогічних працівників є прозорою. Найвищий рейтинг викладачів. У цілому баланс сильних і слабких сторін ОНП демонструє її відповідність Критерію 6 на рівні В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Досягнення визначених в ОНП цілей та ПРН здійснюється завдяки наявним у ЗВО матеріально-технічним ресурсам. При перегляді відеоматеріалів, розміщених на сайті ЗВО (<http://surl.li/emdhf>, <http://surl.li/emdgt>), ознайомленні з матеріалами, наданими у відповідь на додатковий запит (<http://surl.li/emdhm>), відео-туру від гаранта ОНП, здійсненого в онлайн режимі, ЕГ пересвідчилася у тому, що у закладі створено всі умови для навчання і викладання. Аудиторії, де здійснюються заняття, обладнані засобами мультимедіа та комп'ютерною технікою, отриманою завдяки участі науково-педагогічних працівників кафедри у проекті «Erasmus+». В умовах повномасштабної війни здобувачі та викладачі перейшли на здійснення навчального процесу у дистанційному форматі, що забезпечується на університетській платформі за посиланням <https://d-learn.pro/>. На території кампусів є Wi-fi. У гуртожитках наявне необхідне обладнання та умови для комфортного проживання здобувачів (зустрічі 4, 6). На факультеті є власна бібліотека та читальний зал, яка автоматично підключена до мережі загальноуніверситетської наукової бібліотеки. Бібліотечний фонд Наукової бібліотеки на кінець 2021 р. налічував 820 589 примірників (<http://surl.li/emdkm>). Враховуючи умови коронавірусу та введення в Україні воєнного стану, працівники бібліотеки надають широкий спектр електронних послуг, серед яких і «Віртуальна довідка» (<http://surl.li/emdlp>), замовлення і оцифрування публікацій та окремих сторінок видань за запитом користувачів. На веб-порталі бібліотеки доступний Університетський репозитарій (<http://surl.li/dojo>), що містить понад 12 тис. записів. Здобувачі та науково-педагогічні працівники підтвердили, що користуються послугами бібліотеки здебільшого в онлайн вигляді, працюють з електронними ресурсами та матеріалами для науково-методичного забезпечення через віддалений доступ до наукометричних і повнотекстових баз (зустрічі 3, 4, 6, 10). Водночас після ознайомлення із силабусами та робочими програмами дисциплін ЕГ констатує значну кількість російськомовних джерел і літератури в переліках, рекомендованих аспірантам до опрацювання. Представники адміністрації, допоміжних підрозділів та здобувачі констатували, що фінансові ресурси на оновлення матеріально-технічної бази регулярно виділялися до введення воєнного стану (зустрічі 1, 4, 8). Очільниця профкому студентів та голова студентського сенату запевнили, що студентське самоврядування теж отримувало необхідне фінансування на здійснення заходів в межах заявлених 0.5% від загального бюджету ЗВО. Проте введення обмежень, внесених до Постанови 590, яка регламентує здійснення виплат Державною казначейською службою, призвело до унеможливлення здійснення певних видів закупівель, в тому числі – оновлення бібліотечного фонду. Студентське самоврядування при таких умовах не припинило свою активну діяльність, а знайшло можливість залучення коштів через меценатів, про що зазначила ЕГ голова студентського сенату ЗВО (зустріч 5).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

У ЗВО забезпечено безоплатний доступ викладачів і здобувачів до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для здійснення всіх видів діяльності в межах ОНП. Зокрема, слід відзначити, що через Наукову бібліотеку здійснюється доступ до 21 електронного ресурсу (<http://surl.li/gyqw>), серед яких – доступ до наукометричних та повнотекстових баз даних Bentham Science, EBSCO, платформи EBSCOhost, ScienceDirect, Scopus, Web of Science, HighWire Press, Scholar.google, Open Educational Resources Search Index та ін. Здобувачі і НПП мають змогу безкоштовно здійснити перевірку своїх наукових праць на наявність текстових запозичень двома програмними продуктами «Unicheck» та «StrikePlagiarism.com». Крім того, надається можливість безоплатних публікацій статей та результатів досліджень у наукових виданнях ЗВО, в тому числі в англomовному Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University (<http://surl.li/emdtl>), який невдовзі має стати фаховим збірником. Аспіранти на зустрічах відзначили, що в них є можливість безоплатно публікувати тези в матеріалах конференцій, організованих факультетом психології та університетом загалом (зустрічі 4, 6).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Безпечне середовище для життя і здоров'я здобувачів у ЗВО формується шляхом створення всіх необхідних для цього умов. За результатами фокус-груп ЕГ відзначає наявність цінностей академічної спільноти та практик соціальних взаємодій, які прослідковуються у ставленні аспірантів один до одного та до науково-педагогічних працівників, і навпаки (зустрічі 3, 4). До процесу ухвалення рішень у ЗВО активно залучаються здобувачі (через їх участь самоврядуванні і членство у Вченій раді, профспілковому комітеті, раді з науково-дослідної роботи студентів, аспірантів і молодих вчених) – це підтвердили відповідні представники (зустріч 5). Крім того, до пропозицій і побажань, висловлених під час моніторингу якості освітнього процесу і опитувань – дослухається адміністрація та члени групи забезпечення (зокрема, можна прослідкувати у витягах з протоколу засідання кафедри <http://surl.li/emfdb>). Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ пересвідчилася у наявності укриття у закладі, а здобувачі запевнили, що у випадку оголошення повітряної тривоги навчальний процес зупиняється. Інформація про охорону праці розміщена на сайті (<http://surl.li/emfdw>), проводяться інструктажі з безпеки життєдіяльності (<http://surl.li/emfen>). Крім того, у ЗВО функціонує Штаб цивільної оборони (<https://pnu.edu.ua/cdh/>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Дороговказом для отримання всебічної підтримки є «Путівник для аспірантів» (<http://surl.li/scuy>). Він містить інформацію про можливості дозвілля, участі у студентських об'єднаннях, профкомі, користування відкритим молодіжним коворкінг-центром «Paragraph», отримання психологічної адаптації, дистанційного навчання, відвідування спортивних секцій, участі у соціальних та волонтерських проєктах, навчального процесу і всіх етапів проведення дослідження для подальшого написання і захисту дисертації, нормативно-правової бази ЗВО. Всі відомості про освітній процес та можливості знаходяться у вільному доступі – як на сайті ЗВО, так і на сторінках закладу у всіх соціальних мережах, посилання на які міститься у правому верхньому куті веб-порталу. Окрім того, необхідну консультативну та організаційну підтримку надають на всіх рівнях комунікації – від ректора до викладачів кафедри. Адміністративні питання здобувачам допомагають вирішувати відділ аспірантури та докторантури, а також науково-педагогічні працівники (зустрічі 3, 4, 8). У період навчання онлайн допомогу надає Навчально-науковий центр дистанційного навчання і моніторингу освітньої діяльності (<http://surl.li/emezg>), який на регулярній основі проводить роз'яснювальну роботу. Соціальна підтримка має прояв у наданні матеріальної допомоги профспілковою організацією та стипендій, про що засвідчили здобувачі (зустрічі 4, 6). У відповідь на запитання про відділ працевлаштування представники адміністрації зауважили, що через значну різнобарвність факультетів та освітніх програм кілька років тому його було розформовано. Натомість це питання передано для моніторингу на факультети і кафедри, які відслідковують подальшу долю здобувачів по завершенню навчання (зустріч 8). Психологічну допомогу здобувачам надає Центр психологічної підтримки «Разом з тобою» (<http://surl.li/elqnx>), який діє на факультеті за сприяння організації «Razom for Ukraine» (США). В умовах воєнного стану ця допомога переорієнтована на подолання психологічних наслідків війни та гострого стресу. Задоволеність здобувачами всебічної підтримки виявляється під час моніторингу якості освітнього процесу. Результати опитувань Центру забезпечення якості, наведені у гістограмах (<http://surl.li/embqd>, <http://surl.li/embpx>) не дозволяють відслідкувати рівень задоволеності здобувачів за підсумками I та II семестру 2021-2022 рр. Водночас у протоколах засідання випускової кафедри зафіксовано, що цей рівень відповідає 4.75 балів з 5 можливих (<http://surl.li/emezy>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Реалізація права на освіту особами з особливими освітніми потребами у ЗВО забезпечується завдяки створенню відповідних матеріально-технічних умов. Так, у корпусі, де розміщено факультет психології, наявні пандус та ліфти для маломобільних категорій. Водночас у закладі відсутні вказівники з написами шрифтом Брайля та версія веб-сайту для людей з порушеннями зору, що унеможливує їхній доступ до отримання послуг у ЗВО. При огляді матеріально-технічної бази члени ЕГ пересвідчилися у наявності вищезазначеної інфраструктури та отримали пояснення від гаранта ОНП, що люди з обмеженими функціональними можливостями, які навчаються у ЗВО, мають супровід із боку викладачів та інших студентів. Під час фокус-груп з адміністрацією та здобувачами ЕГ отримала підтвердження про соціальну підтримку здобувачів пільгових категорій, зокрема, багатодітним, дітям-сиротам, у т. ч. шляхом надання іменних недержавних стипендій (наприклад, від фундації Лозинських чи «Повір у себе»), які забезпечені завдяки підписаним ЗВО меморандумам про співпрацю (<http://surl.li/kxsu>). Здобувачі з інвалідністю на ОНП не навчалися.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Процедури вирішення та врегулювання конфліктних ситуацій у ЗВО визначені у нормативних документах (<http://surl.li/ggol>) і застосовуються до всіх без вилучень учасників освітнього процесу (зустрічі 4, 5, 8, 9). Питанням недопущення отримання неправомірної вигоди опікується відділ запобігання і протидії корупції (<http://surl.li/emeqr>). Діє Антикоруційна програма на 2020-2023 рр., яка передбачає не лише розробку та вжиття превентивних заходів, але й оцінку потенційних ризиків, норми потенційної етики, дотримання конфіденційності при виявленні фактів порушень антикорупційних вимог, врегулювання конфлікту інтересів та притягнення до відповідальності (<http://surl.li/emerg>). Про корупційні правопорушення та інші зловживання з боку працівників університету можна повідомити, надіславши листа на електронну скриньку для спілкування з ректором – rector@pnu.edu.ua, або зателефонувавши за телефоном довіри – (0342) 59-60-24. Діє Положення про організацію запобігання та протидії насильству (в тому числі булінгу) в освітній громаді університету, яке регламентує діяльність із профілактики й протидії проявів булінгу, психологічного, фізичного, економічного, сексуального насильства, мобінгу, харасменту та ейджизму (<http://surl.li/emergz>). Здобувачі та представники студентського самоврядування підтвердили, що знають про механізм вирішення конфліктних ситуацій. Окрім того, повідомили, що були свідками врегулювання ситуації, яка трапилася серед аспірантів іншої ОНП – коли здобувачка не могла знайти спільної мови зі своїм науковим керівником. Ситуація вирішилася завдяки ефективній комунікації і залученню до процесу її врегулювання завідувача відділу аспірантури і докторантури Ільницького Р.В., який при спілкуванні підтвердив ЕГ правдивість слів аспірантів. Такі або інші випадки настання конфліктних ситуацій на ОНП не траплялися (зустрічі 4, 6, 8).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Позитивні практики у контексті дотримання Критерію 7 такі: - якісно сформована матеріально-технічна база; - надання науковою бібліотекою пакету електронних послуг і доступу до повнотекстових наукометричних баз; - створення безпечного освітнього середовища в умовах воєнного стану; - розробка «Путівника для аспірантів»; - нормативна база та сформовані практики врегулювання конфліктних ситуацій, забезпечення впровадження Антикоруційної програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

На думку ЕГ, до слабких сторін ОНП належить: - брак механізму підтримки випускників у працевлаштуванні – ЕГ рекомендує визначити і впровадити механізм підтримки здобувачів у цій сфері; - відсутність вказівників шрифтом Брайля та версії веб-сайту для людей з порушеннями зору унеможливує їхній доступ до отримання освітніх послуг у ЗВО – ЕГ рекомендує створити належні умови для навчання таких здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Виявлені слабкі сторони не мають істотного характеру і не перешкоджають реалізації ОНП. Відтак є підстави дійти висновку, що ОНП відповідає Критерію 7 за рівнем В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, реалізації, закриття, моніторингу та періодичного перегляду ОНП у ЗВО регулюються Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<http://surl.li/emfwh>) та Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу (<http://surl.li/emfwq>). Згідно з вищезазначеними документами ОНП для кожної спеціальності розробляється проектною робочою групою відповідного факультету (інституту), яку очолює гарант програми з числа провідних науково-педагогічних кадрів. До складу робочої групи мають входити провідні фахівці з відповідної спеціальності, представники студентського самоврядування та роботодавців. За результатами ознайомлення з протоколами засідань (<http://surl.li/ekpfa>) ЕГ констатує, що при формуванні проектної групи, яка розробляла ОНП, ці вимоги було враховано. ОНП оновлюється за результатами моніторингу відповідно до визначених у ЗВО процедур. Критерії перегляду формуються у результаті зворотного зв'язку з науково-педагогічними працівниками, здобувачами, випускниками і роботодавцями, а також внаслідок прогнозування розвитку галузі та потреб суспільства. Практичні рекомендації та пропозиції щодо забезпечення якості освітнього процесу, забезпечення дотримання норм академічної доброчесності та ефективного управління діяльністю ЗВО розробляє Рада з якості, яка є постійно діючим колегіальним дорадчим органом при ректораті (<http://surl.li/угоc>). Система управління якістю в ЗВО є багатокomпонентною (<http://surl.li/kxti>) і координується завдяки Центру забезпечення якості, який, згідно Положення (<http://surl.li/угоh>), здійснює моніторинг освітньої діяльності, академічної доброчесності та формує аналітичні дані академічної діяльності для ефективного управління. Процес моніторингу і оцінювання визначений окремим нормативно-правовим актом (<http://surl.li/voxi>). Враховуючи отриману від учасників освітнього процесу інформацію та на підставі вивчення витягів із протоколів засідання кафедри і зустрічей робочої групи зі стейкхолдерами, ЕГ відзначає, що оновлення ОНП відбувається на основі змін нормативної бази, результатів моніторингу якості, пропозицій зацікавлених сторін. Останнє оновлення відбулося у 2022 р. у зв'язку із запровадженням Стандарту і внесенням пропозицій від стейкхолдерів.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Для врахування інтересів стейкхолдерів до розроблення та оновлення ОНП за спеціальністю відповідно до нормативних документів ЗВО долучено здобувачів вищої освіти зі спеціальності. Крім того, здобувачі вищої освіти через опитування та органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду ОНП й інших процедур забезпечення її якості. Так, у зустрічах робочої групи брали участь аспіранти, пропозиції яких розглядалися та враховувалися (протоколи засідань кафедри від 02.04.2020 р., від 25.06.2021 р., від 04.08.2022 р., тощо). Крім того, позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги у процесі обговорення та затвердження ОНП на науково-методичних і вчених радах факультету та університету, членами яких є студенти та аспіранти – представники органів студентського самоврядування (зустріч 5).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Залучення роботодавців до періодичного перегляду ОНП регламентовано Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти ЗВО (<http://surl.li/emfwh>). Врахування пропозицій роботодавців щодо поліпшення зафіксовано в протоколах засідань кафедри, на яких розглядали результати опитувань і обговорювали зміни до ОНП (<http://surl.li/ekpfa>). Проте внесення пропозицій «з голосу» (згідно витягів із протоколів) не дозволяють ЕГ зафіксувати подання роботодавцями якихось рекомендацій шляхом опитування. При проектуванні діючої ОНП враховано рекомендацію Палагнюка М.М. (Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу) та внесено у перелік дисциплін вільного вибору ВК14-15 («Філософський аналіз сучасного мистецтва» та «Тренінг з організації ведення переговорів»). Його пропозицію підтримала і представниця Івано-Франківської ОДА Скринник Н.М., яка аргументувала це необхідністю активного залучення здобувачів та викладачів до вирішення практичних проблем (<http://surl.li/emgfa>).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У 2022 р. відбувся перший випуск здобувачів вищої освіти за ОНП. Кафедра підтримує зв'язок з випускниками через особисті контакти. На сайті розміщено вкладку «Наші випускники» (<http://surl.li/emgjc>), де висвітлюється інформація про кар'єрний шлях науковців у сфері філософії, які навчалися у ЗВО. Гарант та група забезпечення відслідковує працевлаштування випускників ОНП, зокрема, чи працевлаштовані вони за фахом (зустрічі 1, 10). У ЗВО діє Асоціація випускників (<http://surl.li/emgjl>), яка має не лише власний веб-сайт, але й спільні проекти та сприяє працевлаштуванню. На веб-порталі ЗВО розміщено анкету для опитування випускників (<http://surl.li/emgif>, <http://surl.li/bgdnx>). Під час зустрічей з ЕГ випускники підтвердили, що вони підтримують контакти з викладачами та готуються до захисту дисертацій (зустріч 6).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти ЗВО (<http://surl.li/emfwh>) та Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу (<http://surl.li/emfwq>) проводиться опитування здобувачів, викладачів, випускників, адміністрації та стейкхолдерів, результати якого систематично розглядаються на засіданнях кафедри, Ради з якості та враховуються під час внутрішніх аудитів (<http://surl.li/emgju>). Вивчення протоколів засідань показало, що пропозиції, які надійшли під час опитувань, розглядаються та враховуються у процесі проектування ОНП та освітньої діяльності (зокрема, щодо розширення спектру вибіркового ОК). Проте в самих результатах опитувань, які надані ЕГ у відповідь на запит, не можна прослідкувати конкретні запитання і надані на них відповіді, адже подано узагальнені середні оцінки. Під час зустрічей із науково-педагогічними працівниками, здобувачами вищої освіти та стейкхолдерами з'ясовано, що їхні пропозиції, висловлені під час комунікації з розробниками ОНП, були враховані при проектуванні чинної програми (зустрічі 3, 4, 7). Разом з тим, більш активне залучення студентського сенату та представників ради з науково-дослідної роботи студентів, аспірантів та молодих вчених, на думку ЕГ, дозволило б більш ефективно виявляти недоліки з реалізації освітньої програми як на рівні ЗВО та й окремої ОНП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Проведена акредитація ОНП є першою, тому результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти за ОНП ще немає.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В академічній спільноті ЗВО сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку ОНП та освітньої діяльності за цією програмою: - відбувається залучення здобувачів та роботодавців до обговорення та процесів оновлення ОНП; - моніторинг якості освітнього процесу через опитування здобувачів; - для забезпечення постійного розвитку освітніх програм у ЗВО започаткована система внутрішніх аудитів, яку здійснюють науково-педагогічні працівники ЗВО, в т.ч. з числа діючих експертів Національного агентства забезпечення якості вищої освіти, про активне залучення яких до удосконалення ОНП неодноразово зазначали науково-педагогічні працівники, представники допоміжних підрозділів та адміністрації (зустрічі 3, 8, 9). Система управління якістю в університеті сформована відповідно до вимог чинного законодавства (<http://surl.li/kxti>).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

У ЗВО створена система забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти. Здійснюється систематичний її моніторинг, а у випадку виявлення недоліків в ОНП або в освітній діяльності, його представники готові до своєчасного реагування відповідно до внутрішніх нормативних документів. Здобувачі залучаються до процесів обговорення та оновлення ОНП. Роботодавці безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкою стороною ОНП, на думку ЕГ, виступає неповне оприлюднення результатів опитувань, публікація їх в узагальненому вигляді, що може створювати в труднощі у визначенні недоліків ОНП під час проведення

моніторингу із залученням стейкхолдерів. Відповідно до цього ЕГ рекомендує оприлюднювати результати опитувань в розрізі кожного поставленого запитання, окремо для кожної категорії респондентів, які залучалися до анкетування (здобувачі, випускники, роботодавці, адміністрація, викладачі).

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ЕГ встановила, що у ЗВО створена дієва система забезпечення якості освітньо-наукового процесу. Виявлена слабка сторона немає істотного характеру, оскільки представники ОНП мають налагоджені механізми проведення соціологічних опитувань серед здобувачів, випускників, науково-педагогічних працівників і роботодавців та врахування результатів цих опитувань для удосконалення освітньо-наукової діяльності. Тому є підстави оцінити відповідність ОНП Критерію 8 на рівні В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу, визначені у локальних нормативних документах ЗВО. Для доступності усім зацікавленим сторонам вони розміщені на офіційному сайті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<https://pnu.edu.ua/>) та веб-порталах структурних підрозділів, зокрема факультету психології (<http://surl.li/elene>). Під час онлайн-зустрічей ЕГ переконатась, що учасники освітнього процесу в достатній мірі ознайомлені з усіма необхідними для здійснення навчання на ОНП нормативними документами, які є чіткими та зрозумілими. ЕГ констатує, що зміст проаналізованих під час експертизи нормативно-правових актів відповідає вимогам та не містить дискримінаційних положень. З урахуванням того, що структура сайту, його рубрикація та дизайн не є предметом оцінювання і належать до сфери автономії ЗВО, ЕГ все-таки відзначає його функціональність як зручну для користування та ознайомлення з необхідною інформацією усіма користувачами, але констатує відсутність версії веб-порталу з функціоналом для осіб із порушеннями зору.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект останньої редакції ОНП (<http://surl.li/elent>) було оприлюднено для громадського обговорення навчально-методичним відділом у розділі освітніх програм на сайті ЗВО (<http://surl.li/eleof>). У публікації з посиланням на документ зазначено, що пропозиції та зауваження пропонується надсилати на електронну адресу гаранта maksym.doichyk@pnu.edu.ua у термін, що триває один календарний місяць – з 30.06.2022 по 30.07.2022 р. Тим самим зацікавлені сторони мають можливість безперешкодного доступу до сайту, зокрема до проекту ОНП. Але час оприлюднення проекту не вказаний, що не дозволяє ЕГ прослідкувати своєчасність надання на ознайомлення і внесення пропозицій заінтересованими сторонами. При цьому ЕГ констатує, що на цій же сторінці збережені всі попередні версії ОНП з навчальними планами до них, відомостями про самооцінювання та зведеною інформацією про забезпечення навчання. Відзначає, що до проекту бажано надавати інформацію про час його оприлюднення і встановлений період затвердження нової редакції ОНП.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На основі відомостей самооцінювання та ознайомлення з веб-сайтом університету, ЕГ дійшла висновку, що інформація щодо ОНП, є актуальною. ОНП розміщена на сторінках переліку освітніх програм (<http://surl.li/embpf>) і випускової кафедри у розділі «Аспірантам» (<http://surl.li/ekojs>). На час підготовки до акредитації та проведення онлайн зустрічей на офіційному веб-сайті були розміщені силабуси ОК ОНП версії 2020 року, проте на період написання звіту вони були оновлені належним чином (<http://surl.li/embpt>). Наявне оголошення про анкетування

здобувачів для моніторингу якості викладання дисциплін (<http://surl.li/dkjld>), яке останні роки здійснюється на платформі дистанційного навчання та унеможливило залучення до процесу сторонніх осіб. Проте на сторінці кафедри зберігся лінк на анкети, які використовувались для опитувань третього рівня вищої освіти з переходом на гугл-форми (<http://surl.li/bgdnx>). Результати опитувань стейкхолдерів оприлюднюються, до них додаються узагальнені висновки з фіксацією пропозицій (<http://surl.li/embpx>, <http://surl.li/embqd>). Але гістограми, сформовані відповідно до відповідей на запитання – не співвіднесені із поставленими питаннями, що не дозволяє зрозуміти – на які конкретно питання надані такі відповіді та оцінки. Інформація щодо ОНП у розрізі кожної окремої ОК наявна і на внутрішній освітній платформі для дистанційного навчання (<https://d-learn.pro/>), в чому змогли впевнитися члени ЕГ під час демонстрації екрану гарантом (огляд матеріально-технічної бази). Здобувачі підтвердили, що у цій системі вони мають змогу ознайомлюватися із переліком дисциплін за вибором, відповідними навчально-методичними матеріалами та беруть участь у опитуваннях і фіксують обрання вибіркової ОК. Доступ до платформи можливий лише після ідентифікації з корпоративної пошти, що забезпечує захист інформації та втручання у процес сторонніх осіб. Представники адміністрації відзначили, що веб-портал дистанційного навчання працює безперебійно, оскільки сервери з даними розташовані не в Україні (зустріч 8). ЕГ констатує, що у зв'язку з технічними причинами (в т. ч. пов'язаними з відключеннями електропостачання, на період здійснення акредитаційної експертизи та формування звіту) офіційний веб-сайт ЗВО не завжди був доступним для перегляду, тому можливість постійного доступу до платформи забезпечує неперервність освітнього процесу. ЗВО оприлюднює на сайті документи, що стосуються процесу акредитації - відомості про самооцінювання (<http://surl.li/embrd>), програми роботи експертних груп (<http://surl.li/embrf>), звіти про результати експертиз ОНП (<http://surl.li/embrg>), дані про відкриту зустріч (<http://surl.li/emברי>). ЕГ рекомендує вчасно оновлювати силабуси ОК ОНП на сайті, оприлюднювати результати опитувань стейкхолдерів в спосіб, що дозволяє зрозуміти на які питання надані відповіді респондентів, усунути можливість заповнення анкет сторонніми особами (у випадку опитування через гугл-форми роботодавців, які не мають корпоративної пошти).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Як сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9, ЕГ відзначає таке: - чіткі та зрозумілі правила і процедури щодо врегулювання прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу, які розміщені у вільному доступі для стейкхолдерів на веб-сайті ЗВО; - оприлюднення проекту ОНП з метою дотримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін; - своєчасне і повне висвітлення процесу акредитації.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкими сторонами ОНП, на думку ЕГ є: - відсутність інформації про час оприлюднення проекту ОНП і термін подання пропозицій і зауважень до нього; - несвоєчасне оновлення силабусів ОК; - відсутність версії адаптованого сайту для користування ним особам з порушеннями зору; - неповне висвітлення результатів опитувань стейкхолдерів. Рекомендації ЕГ: - надавати інформацію про час оприлюднення проекту і встановлений час затвердження нової редакції ОНП; - адаптувати вебсайт для осіб з порушенням зору; - оприлюднювати на сайті результати опитувань стейкхолдерів із фіксацією всіх запитань в анкетах; - усунути можливість заповнення анкет сторонніми особами; - своєчасно оновлювати інформацію про ОК ОНП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Виявлені слабкі сторони є не істотними і мають формальний характер, оскільки встановлено, що учасники освітньо-наукового процесу забезпечені точною та достовірною інформацією про ОНП, правила та процедури її реалізації. Крім того, ЗВО продемонструвало здатність швидко реагувати на зауваження та виправляти встановлені недоліки. Відтак, на думку ЕГ, є підстави оцінити відповідність ОНП Критерію 9 на рівні В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Затвержені теми дисертацій аспірантів опубліковані на сайті (<http://surl.li/elaxj>). ЕГ були надані індивідуальні плани з обґрунтуванням тем дисертаційних досліджень здобувачів та випускників ОНП. Інтерв'ю підтвердили, що вибір тем здобувачі вищої освіти здійснювали відповідно до власних наукових інтересів. Крім того, були організовані обговорення тем дисертаційних досліджень за участю наукових керівників і представників академічної спільноти (зустрічі 4, 7, 9). ОНП містить як обов'язкові, так і вибіркові ОК, що змістовно корелюють із темами дисертацій аспірантів. Зокрема, ОК 5 «Світова філософія як школа думки» змістовно перетинається з темами аспірантів, зокрема Матвійчука Т.В. – «Співвідношення сущого та належного у філософії Л. Вітгенштайна», Білінського В.Р. – «Ідея гідності у творчості Аврелія Августина філософсько-психологічний аспект»; ВК 10 «Людинотворча сутність культури» – Айвенко І.О. – «Феномен праці в українській філософській культурі (історико-філософський аналіз)», «Філософсько-антропологічна концепція Мирослава Поповича» та ін. ОПН передбачає ОК, спрямовані на підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю 033 Філософія. Йдеться про ОК 2 «Організація наукової діяльності», ОК 3 «Філософія і методологія науки», ОК 4 «Інноваційні педагогічні технології у вищій школі та професійна етика», ОК 5 «Світова філософія як школа думки», ОК 6 «Актуальні проблеми сучасної етики», ОК 7 «Управління науково-дослідницькими проектами», ОК 8 «Інформаційно-аналітичні технології в наукових пошуках», ОК 9 «Педагогічна практика». Відтак зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю 033 Філософія.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Таблиця відповідності наукових праць наукових керівників кафедри філософії, соціології та релігієзнавства темам дисертацій здобувачів наукового ступеня доктора філософії за ОНП опублікована на сайті (<http://surl.li/elaxj>). Аналіз цієї інформації дає підстави дійти висновку про те, що публікації наукових керівників кафедри у цілому релевантні темам їхніх аспірантів. Так, наявна відповідність між роботою аспірантки Айвенко І.О. над темою «Феномен праці в українській філософській культурі (історико-філософський аналіз)» і науковими публікаціями її наукового керівника к.філос.н., доц. кафедри Гнатюка Я.С., присвяченими аналізу антропологічним особливостям української філософії у вимірі культурно-предикативного аналізу; рефлексії історико-філософського дискурсу засобами історико-філософських понять. Дослідження аспірантів Макарук-Воропаєвої К.І. (тема «Ідея гідності в гендерних студіях: філософський аспект») та Білінського В. Р. (тема «Ідея гідності у творчості Аврелія Августина філософсько-психологічний аспект») корелюють із науковими публікаціями її наукового керівника д.філос.н., проф., завідувача кафедри Дойчика М.В., в яких здійснюється експлікація ідеї гідності в історії європейської філософії та сучасному науковому дискурсі. Присутня відповідність між темою дисертації аспіранта Будза А.В. «Формування аксіології у західноєвропейській філософії кінця XIX – початку XX століття» і науковими публікаціями його наукового керівника д.філос.н., проф. кафедри Гояна І.М., присвячених дослідженню аксіологічних аспектів процесу прийняття моральних і правових рішень; антропологічних та аксіологічних вимірів соціальних очікувань та ін. Під час інтерв'ю було підтверджено практика призначення аспірантам наукових керівників, виходячи з відповідності їх наукових інтересів (зустрічі 4, 6, 10).

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

У ЗВО загалом і на кафедрі філософії, соціології та релігієзнавства зокрема приділяють значну увагу апробації результатів досліджень здобувачами третього рівня освіти. На базі ЗВО проводиться щорічна звітна наукова конференція викладачів та здобувачів, якій беруть активну участь аспіранти ОНП. Апробація результатів дослідження відбувається регулярно під час участі здобувачів у наукових семінарах кафедри філософії, колоквиумах, філософських диспутах і круглих столах, організованих кафедрою, а також під час консультацій як із науковими керівниками, так і з провідними представниками філософської академічної спільноти. Так, здобувачі активно залучалися до проведення заходів з нагоди відзначення 300-річчя з дня народження Григорія Сковороди: у жовтні викладачі та аспіранти кафедри взяли участь у сквородинознавчому круглому столі на тему «Становлення ідентичності – шлях до щастя», а в грудні відбувся методологічний семінар «Ідейний потенціал філософської спадщини Григорія Сковороди та виклики сьогодення». Організаторами заходу виступили кафедра філософії, соціології та релігієзнавства факультету психології ЗВО, кафедра українознавства і філософії ІФНМУ та кафедра суспільних наук ІФНТУНГ. У роботі круглого столу взяли участь аспіранти та викладачі зазначених кафедр. За результатами роботи круглого столу планується видання збірника матеріалів доповідей (інформація на сайті кафедри, зустрічі 1, 7). Донедавна аспіранти ОНП 033 «Філософія» мали можливість безкоштовно публікувати результати своїх досліджень у фаховому збірнику наукових праць, який входив до групи Б «Вісник ПНУ: Серія: Філософські і психологічні науки» та в «Збірнику наукових праць: філософія, соціологія психологія», але з 2020 р. ці журнали не видаються, наразі ведеться активна робота над англійським збірником наукових праць викладачів і аспірантів кафедри. Матеріально-технічна база ЗВО дозволяє отримати доступ до ресурсів, які необхідні для проведення досліджень у галузі філософії. Зокрема, аспіранти ОНП мають можливість користуватися науковою бібліотекою НУОЮА. Бібліотека має доступ до наукометричних баз Scopus та WoS. Наявна можливість користуватися електронним каталогом дистанційно. Директор бібліотеки Р. О. Дзумедзей зауважив, що бібліотека постійно поповнює свій фонд та інформує академічну спільноту про нові надходження, а також періодично влаштовує семінари для аспірантів та молодих учених щодо підготовки публікацій у виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз, бібліографічного оформлення джерел, пошуку інформації тощо. Крім того, на

сайті кафедри у рубриці «Аспірантам» є підрозділ «Навчання через дослідження», де надається інформація про можливості друку статей (<https://cutt.ly/P2Znr11>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

ЕГ було встановлено, що ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти. Найвні договори із великою кількістю університетів та науковими установами багатьох країн світу. Так, здобувачі долучаються до міжнародної співпраці на підставі угод про співпрацю з іноземними ЗВО, зокрема такими як Варшавський, Жешувський, Лодзький, Ягеллонський університети та ін. (<https://cutt.ly/w2ZEzo8>). Функціонує відділ міжнародних зв'язків та відділ управління проєктами, які поширюють інформацію про стажування і гранти (<https://cutt.ly/D2ZEnib>), (<https://cutt.ly/z2ZEq1G>). Працівники цих відділів надають консультативну допомогу здобувачам та забезпечують їх супровід (зустрічі 8, 9). У ЗВО реалізуються проєкти ERASMUS+, ERASMUS KA1, ERASMUS KA2, ERASMUS KA3, Jean Monnet тощо (<https://cutt.ly/C2ZRVvA>). Академічна мобільність в ЗВО регулюється Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу ЗВО, затвердженим наказом ректора № 173 від 12.03.2022 р. (<https://cutt.ly/r2ZTT96>). Приклад академічної мобільності за ОНП - участь її здобувачів у міжнародних наукових конференціях (Бажанський Д., Будз А., Будчак Х., Матвійчук Т. та ін.), що засвідчують сертифікати, надані на запит ЕГ та розміщені на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/J2JjN3T>). Крім того, аспіранти ОНП беруть активну участь у міжнародних програмах підвищення кваліфікації. Так, аспіранти Бажанський Д.Р., Матвійчук Т.В. успішно пройшли тренінг на тему «Academic Integrity in the Training for Masters and Doctors of Philosophy (PhD) in the countries of the European Union and Ukraine», проведений 14.01 – 21.02.2022 р. організацією «Instytut Badawczo-Rozwojowy Lubelskiego Parku Naukowo, Люблін, Польща (сертифікати ESNN^o95465/2022 та ESNN^o95462/2022 від 21.02.2022 р. представлені на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/J2JjN3T>)). Здобувачі та цьогорічні випускники участі в міжнародних наукових проєктах, у т.ч. числі спільних з науково-педагогічними працівниками ОНП, ще не брали. Але вони мають потенційну можливість здійснювати публікації у періодичних наукових виданнях, що індексуються в міжнародних наукометричних базах (зустрічі 4, 6). Усі цьогорічні випускники й низка здобувачів ОНП мають хоча б одну закордонну публікацію (зустрічі 3,4, 6, 10). ЗВО розширює можливості залучення аспірантів до міжнародної наукової діяльності завдяки проведенню вебінарів з питань використання баз даних SCOPUS, SCIVAL та інших електронних ресурсів (<https://cutt.ly/52ZTBku>) та відкритих лекцій провідних закордонних вчених у рамках гранту Collegium Carpathicum (<https://cutt.ly/w2ZTMYb>). Крім того, аспірантам надається доступ до баз Scopus і Web of Science у локальній мережі університету та до журналів платформи ScienceDirect. ЗВО інформує здобувачів про міжнародні конференції, грантові проєкти, (<https://cutt.ly/b2ZT2HD>) (<https://cutt.ly/x2ZT3SN>), можливу участь у міжнародному стажуванні (<https://cutt.ly/e2ZT7Rv>).

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

У ЗВО існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах. На випускаючій кафедрі філософії, соціології та релігієзнавства виконується науково-дослідна тема «Історичний розвиток української та світової філософії: історія та перспективи» (державний реєстраційний номер: 0122U001393) (<http://surl.li/emcws>), до досліджень у межах якої залучені як аспіранти, так і наукові керівники. Окрім того, останні беруть участь і в міжнародних ініціативах. Так, проф. Гоян І.М. був учасником проєкту Еразмус+ KA2 «Гендерні студії: Крок до демократії та миру у сусідніх до ЄС країнах з різними традиціями – GeSt» (<http://surl.li/emdbe>). Завдяки цій участі на факультеті не лише проводились заходи та дослідження з гендеру, але й облаштована відповідна аудиторія з усім комп'ютерним обладнанням. Здобуті під час залучення до проєкту знання та навички імплементовані проф. Гояном І.М. в науково-дослідницьку діяльність аспірантів та його викладацьку роботу (зустрічі 3, 10). Публікаційна активність наукових керівників відображена в профілях науковців, посилення на які розміщено у розділі «Професорсько-викладацький склад кафедри» (<http://surl.li/emdcl>) та в репозитарії ПНУ (<http://surl.li/dojo>). Кількість публікацій науково-педагогічних працівників, здійснених у фахових виданнях, які індексуються, дозволяє стверджувати, що наукові керівники беруть активну участь у результативній дослідницькій діяльності.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Дотримання академічної доброчесності регулюється Кодексом честі ЗВО (<http://surl.li/dhres>), розробленим за участі гаранта ОНМ Дойчика М. В. та з урахуванням досвіду, здобутого ним із колегами під час участі у програмі академічної мобільності IVLP «Academic Integrity in the U.S.» (A Program for the U.S. Embassy in Ukraine / Program Administrator: Meridian International Center). Про це неодноразово, як про позитивну практику, започатковану ще у 2015 році, зазначали представники адміністрації та НПП на зустрічах з ЕГ. У 2022 році наказом ректора з урахуванням змін у чинному законодавстві затверджено п'яту редакцію Кодексу честі (<http://surl.li/ggeu>). Цей документ регламентує не лише правила поведінки здобувачів освіти і працівників ЗВО, академічну відповідальність

та функціонування Комісії з питань етики та академічної доброчесності (<http://surl.li/dhrfg>), але й передбачає підписання відповідних декларацій науково-педагогічними працівниками та здобувачами. Варто відзначити, що ЗВО у 2020 році став фіналістом проєкту «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» Academic IQ, що реалізується організацією «Американські Ради з міжнародної освіти» у співпраці із МОН, НАЗЯВО та за підтримки Посольства США в Україні (<http://surl.li/emcoi>), що демонструє високу оцінку університетської стратегії з підтримки академічної доброчесності зовнішніми експертами. Здобувачі, що навчаються на ОНП – регулярно залучаються до заходів з академічної доброчесності, які проводяться у ЗВО. Про це вони повідомили під час зустрічей. Ініціаторами та організаторами тренінгів у цій сфері є Університетська школа академічної доброчесності (<http://surl.li/emcru>, <http://surl.li/emcqj>). На таких заходах аспірантам роз'яснюють не лише базові поняття, але й вимоги щодо написання кваліфікаційних робіт та можливості й необхідності перевірки на плагіат за допомогою програмного забезпечення Unicheck та Plagiat.pl. У відповідь на запит ЕГ надали сертифікати, що підтверджують участь здобувачів Матвійчука Т., Бажанського Д., Бутчак Х. у вебінарі з академічної доброчесності, що проводився онлайн у січні-лютого 2022 року Науково-дослідним Інститутом Люблінського науково-технологічного парку, Республіка Польща. Нормативні документи ЗВО містять положення, згідно з якими перевірка на відсутність академічного плагіату всіх наукових робіт аспірантів та їх керівників є обов'язковою. Здобувачі та викладачі підтвердили, що перед публікаціями таким чином перевіряються їх статті та компоненти досліджень, в т.ч. – і тексти дисертацій (зустрічі 3, 4). Як відповідальний за перевірку матеріалів дисертаційних досліджень, керівник наукової бібліотеки Дзумедзей Р. О. запевнив, що така робота здійснюється ретельно і на регулярній основі (зустріч 9).

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

ЕГ відзначає як сильні сторони ОНП у контексті дотримання Критерію 10: - вибір тем дисертацій здійснюється відповідно до наукових інтересів здобувачів; - обов'язкові і вибіркові ОК змістовно корелюють із темами дисертацій аспірантів; - публікації наукових керівників кафедри у цілому релевантні темам їхніх аспірантів; - проведення досліджень аспірантами спирається на достатню організаційну та матеріальну підтримку ЗВО; - здобувачам забезпечені широкі можливості для апробації наукових напрацювань і проміжних результатів дисертаційних досліджень; - аспіранти та наукові керівники залучені до спільного виконання науково-дослідної теми «Історичний розвиток української та світової філософії: історія та перспективи» (державний реєстраційний номер: 0122U001393).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

На думку ЕГ, до слабких сторін ОНП у контексті дотримання Критерію 10 належить: - Здобувачі ОНП наразі не залучені до участі у наукових проєктах міжнародного співробітництва; - відсутня практика спільної участі аспірантів і викладачів у міжнародних дослідницьких програмах і проєктах. ЕГ рекомендує посилити міжнародну співпрацю та сприяти спільній участі науково-педагогічних працівників та здобувачів ОНП у міжнародних наукових проєктах.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

ОНП та освітньо-наукова діяльність за нею у цілому відповідають акредитаційним нормам. Виявлені слабкі сторони не мають істотного характеру, оскільки у ЗВО реалізовані можливості залучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти зі спеціальності філософія, зокрема через забезпечення їх участі у міжнародних конференціях, тренінгах, опублікування результатів досліджень у періодичних наукових виданнях інших держав. Крім того, зазначені слабкі сторони можуть бути швидко подолані з огляду на наявність у ЗВО договорів про співпрацю з провідними європейськими університетами та міжнародний дослідницький досвід науково-педагогічних працівників ОНП. Отже, є підстави оцінити відповідність ОНП Критерію 10 на рівні В.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Бутченко Тарас Іванович

Члени експертної групи

Шевчук Катерина Сергіївна

Татаріна Тетяна Іванівна